

**EDUSKUNNAN KANSLIAN
TOIMINTAKERTOMUS
2021**

Sisällys

Johdon katsaus	4
Tuloksellisuus	8
Vaikuttavuus.....	19
Toiminnallinen tehokkuus.....	20
Tuotokset ja laadunhallinta.....	23
Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	29
Tilinpäätösanalyysi	38
Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	46
Arviointien tulokset.....	48
Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	48
Tilinpäätöslaskelmat	48

Johdon katsaus

Toimintavuosi oli vaalikauden 2019–2022 toiseksi viimeinen valtiopäivävuosi ja toinen koronapandemiavuosi. Valtiopäivien avajaiset järjestettiin Eduskuntatalossa 3.2.2021 koronapandemiasta johtuen ilman kansanedustajien, eduskunnan virkamiesjohdon ja kutsuvieraiden läsnäoloa. Puhemiehen tehtävässä jatkoi Anu Vehviläinen/kesk, 1. varapuhemiehenä Tarja Filatov/sd ja 2. varapuhemiehenä Juho Eerola/ps. Antti Rinne/sd toimi tilapäisesti perustuslakivaliokunnan puheenjohtajana 16.12.2020–28.5.2021 ja hänet valittiin jälleen 1. varapuhemiehen tehtävään 1.6.2021.

Valtioneuvoston jäsenyyksissä tapahtui toimintakaudella useita muutoksia. Myös kesäkuussa 2021 toteutettujen kuntavaalien seurauksena eduskunta päätti myöntää vapautuksen kolmelle kansanedustajalle heidän siirtyessä pormestareiksi (ed. Anna-Kaisa Ikonen/kok ja ed. Juhana Vartiainen/kok) ja apulaispormestariksi (ed. Paavo Arhinmäki/vas). Heidän tilalleen nousivat 9.9.2021 uusina edustajina Atte Kaleva/kok, Jari Kinnunen/kok ja Suldaan Said Ahmed/vas.

Eduskunnan kanslia on kyennyt toimintavuonna turvaamaan eduskunnan ydintehtävät haastavissa olosuhteissa. Puhemiesneuvoston ja koronajohtoryhmän linjaamat ennalta ehkäisevät koronatoimet ovat onnistuneet ja olemme välttäneet laajat tartuntaketjut. Täysistunnoissa on noudatettu suosituksia kasvomaskien käytöstä ja turvaväleistä. Eduskuntaryhmien kesken on sovittu supistetuista läsnäolojärjestelyistä istuntosalissa ja laajoissa äänestyksissä myös yleisölehterit ovat olleet käytössä.

Eduskuntatyön turvaamiseksi eduskunnan työjärjestykseen otettiin väliaikaisesti säännökset, jotka mahdollistivat äänestykset täysistunnossa etä-äänestyksinä ja valiokuntien koontumisen päätösvaltaisiin etäkokouksiin. Sääntelyä sovellettiin valiokuntien etäkokouksiin 14.4.–31.5.2021. Täysistunnoissa 1.–28.3.2021 käsiteltiin vain välttämättömiä ja kiireellisiä asioita.

Puhemiesneuvoston, kansliatoimikunnan ja valiokuntien kokouksista suuri osa järjestettiin Teams-yhteydellä. Eduskunnan työjärjestykseen tehdyt pysyvät muutokset mahdollistivat 11.10.2021 lähtien valiokuntien asiantuntijoiden etäkuulemisen. Näissä kokouksissa ei kuitenkaan voinut tehdä päätöksiä. Poikkeavista kokouskäytännöistä huolimatta kokoukset sujuivat hyvin.

Kuntakohtaiset koronarokotukset aloitettiin keväällä 2021 rokotusjärjestyksen mukaisesti. Syysistuntokauden alussa koronapandemiatilanne helpottui ja eduskunnassakin rajoituksia hetkellisesti jo purettiin. Toimintavuoden loppupuolella omikronmuunnoksen levitessä koronatilanne heikentyi nopeasti ja rajoituksia otettiin jälleen käyttöön. Puhemiesneuvosto muutti 19.10.2021 määräaikaisesti puhemiesneuvoston ohjetta eduskuntatyötä koskevien poissaolojen kirjaamisesta siten, että etätyön tekeminen hyväksyttiin eduskuntatyöhön liittyväksi tehtäväksi myös, mikäli täysistuntotyöhön osallistumisen esteenä on varovaisuus vallitsevan koronatilanteen vuoksi.

Kanslian eri osastojen toiminnot eroavat toisistaan, joten kukin osasto on joutunut etsimään omaan työhönsä sopivia etä- ja lähityön käytänteitä. Henkilöstön etätyömääräys jatkui kesäkuun loppuun, jonka jälkeen se muuttui suositukseksi. Uusi etätyöohje tuli voimaan 1.7.2021. Valtiopäivävuosi 2021 vaati henkilöstöltä jaksamista ja venymistä sekä uusien toimintatapojen omaksumista. Erityisen kuormittava jaksamisen kannalta oli keväällä 2021

eduskunnassa EU:n elvytyspaketista käyty salikeskustelu, joka kesti lähes yhdenjaksoisena neljä vuorokautta.

Vuoden 2021 valtiopäivillä tuli vireille 243 hallituksen esitystä, 12 valtioneuvoston selontekoa ja 12 kansalaisaloitetta. Hallitus vastasi kaikkiaan viiteen välikysymykseen. Ehkä merkittävimpänä kokonaisuutena voidaan mainita sote-uudistusta koskevan lainsäädännön hyväksyminen kesätaun kynnyksellä 23.6.2021.

Eduskunta kokoontui poikkeuksellisesti myös elokuussa valtiopäivien ollessa keskeytyneinä. Tuolloin käsittelyssä oli kiireellinen valtioneuvoston selonteko Afganistanin tilanteesta ja puolustusvoimien joukon lähettämisestä Kabulin lentokentän alueelle turvaamaan evakuointioperaatiota. Myös joulutaun aikana eduskunta kokoontui käsittelemään hallituksen esitystä tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta sekä esitystä arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta.

Toimintavuonna suurin osa kansainvälisistä kokouksista järjestettiin virtuaalisesti. Matkoja ei juurikaan tehty ja Eduskuntatalo oli koko toimintavuoden vierailijoilta suljettu. Eduskuntatalon tutustumiskierroksia järjestettiin kuitenkin virtuaalisesti.

Eduskuntatyön uudistamistyöryhmien määräaikaä jatkettiin 31.12.2021 saakka työryhmien työn oltua osan vuodesta koronan takia keskeytyneenä. Työryhmien loppuraportit on tar koitus esitellä puhemiesneuvostolle helmikuussa 2022.

Toimintavuonna on kanslian strategian tavoitteiden mukaisesti kiinnitetty huomiota toimivan ja turvallisen työympäristön luomiseen. Kansliatoimikunta asetti 2.12.2021 eduskunnan kokonaisturvallisuuden kehittämisryhmän, jonka tarkoituksena on edistää kokonaisturvallisuutta osana muuta toimintaa.

Suojelupoliisi tiedotti maaliskuussa 2021, että eduskuntaan syksyllä 2020 kohdistunut kybervakoiluoperaatio on tunnistettu ja että keskusrikospoliisi jatkaa esitutkintaa asiasta. Eduskunnan tuleekin pitää yllä jatkuvaa valmiutta torjua hyökkäyksiä omaa kyberturvallisuuskykyä kehittämällä ja tekemällä yhteistyötä turvallisuusviranomaisten kanssa.

Sosiaalisen median alustojen käyttöön liittyvien lisääntyvien haittojen, kuten kansanedustajiin kohdistuvien uhkailujen ja muun häirinnän johdosta eduskunnan tasa-arvoneuvosto esitti monialaista somehäirinnän uhrien tuki- ja neuvontapalvelua eduskuntaan. Toimintavuonna tätä esitystä arvioi eduskunnan somehäirintätyöryhmä. Se päätyi esittämään, että eduskuntaan luodaan järjestelmällinen puuttumis-, tuki- ja neuvontaprosessi häirinnän koh teeksi sosiaalisessa mediassa joutuneita henkilöitä varten. Prosessin toteutumista seurataan vuoden 2022 aikana.

Toimintavuoden merkittävin eduskunnan kansliaa koskeva organisatorinen muutos oli päätös tieto- ja viestintäosaston organisaatiouudistuksesta. Puhemiehen asettaman työryhmän ehdotuksen pohjalta kansliatoimikunta hyväksyi 17.6.2021 eduskuntaviestinnän, eduskunnan tietopalvelutoiminnan sekä kirjasto- ja arkistotoiminnan uudelleen organisoinnin. Osasto johtaa jatkossa päätoiminen osastopäällikkö ja osaston rakenne jakaantuu viestintäyksikköön ja tietotukiyksikköön. Eduskunnan kirjaston palvelut jatkuvat totuttuun tapaan osana tietotukiyksikköä. Eduskunnan kirjaston nimi pysyy ennallaan. Uudistuksen johdosta muutettiin eduskunnan kanslian ohjesääntöä ja eduskunnan työjärjestystä. Tässä yhteydessä myös laki Eduskunnan kirjastosta kumottiin. Muutokset tulivat voimaan vuoden vaihteessa 2021/2022.

Kanslian uusi viestintästrategia vuosille 2021-2024 hyväksyttiin kansliatoimikunnassa 3.6.2021. Eduskunnan viestinnän tavoitteena on vahvistaa demokratiaa ja avoimuutta kanslian strategian mukaisesti. Yleisöä kiinnostavista aiheista viestitään avoimesti ja ymmärrettävästi ja palvellaan hyvin eri kohderyhmiä ja kanavia. Uusina asioina viestinnässä nostetaan esiin mm. informaatiovaikuttaminen ja saavutettavuus.

Keskustakirjasto Oodissa syys-lokakuun taitteessa järjestetty eduskunnan puhekuulttuuria koskeva keskustelutilaisuus on hyvä esimerkki vuorovaikutteisuuden ja vuoropuhelun edistämisestä. Puhemiehistön jäsenet osallistuivat vuoroillaan tilaisuuksiin, joissa nousivat esiin suullisten kyselytuntien puheenvuorot ja sosiaalisen median vaikutus eduskunnan puhekuulttuuriin.

Toukokuussa 2021 toteutettiin eduskunnan kanslian työtyytyväisyyskysely. Kyselyyn vastasi 348/483 henkilöä vastausaktiivisuuden ollessa 72 %. Vastausprosentti nousi jonkin verran edellisiin työtyytyväisyyskyselyihin verrattuna. Tulosten perusteella kanslian työtyytyväisyys on koronavuodesta huolimatta hyvällä tasolla.

Syyskuussa 2021 toteutettiin kansanedustajille sekä henkilöstölle etä- ja läsnätyötä koskeva kysely. Kyselyyn vastanneista kansanedustajista 85 % koki työn tekemisen sujuneen korona-aikana vähintään kohtalaisesti tai melko hyvin. Alkuvaiheessa koettiin hankaluuksia liittyen mm. työergonomiaan ja verkkoyhteyksien toimivuuteen. Myöhemmin etä- ja hybridityön nähtiin lisänneen oman työajan joustavampaa suunnittelua ja käyttöä sekä työn ja muun elämän yhteensovittamista. Suurin osa vastaajista toivoi jatkossakin mahdollisuutta hyödyntää ja kehittää työn tekemisen uusia tapoja sekä yhdistää etä- ja läsnätyön parhaat käytännöt.

Henkilöstölle suunnatun kyselyn tulokset olivat samansuuntaiset. Etätyön koettiin tuovan joustavuutta omaan ajanhallintaan ja työn ja muun elämän tasapainoon. Haittoina mainittiin yhteisöllisyyden ja sosiaalisuuden puutteet sekä puutteellinen työergonomia. Työhyvinvoinnin yhteiseksi kehittämistavoitteeksi vuosille 2021–2022 kirjattiinkin ”Yhteisöllisyyden ylläpitäminen hybridityössä”.

Kanslian koko henkilöstön keski-ikä on toimintakaudella ollut 49,8 vuotta. Virkamiesten keski-ikä oli 51,1 vuotta ja kansanedustajien avustajien 38 vuotta. Vanhuuseläkkeelle siirtyi yhteensä 10 henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 1 henkilö. Vanhuuseläkkeelle jäätin keskimäärin 64,2-vuotiaina, mikä on jonkin verran edellisvuotta matalampi (vuonna 2020 65,4 vuotta).

Toimintavuoteen osui muutama merkkivuosikin. Arkkitehti Johan Sigfrid Sirénin suunnittelema Eduskuntatalo täytti 7.3.2021 90 vuotta. Tätä juhlistettiin Eduskunnan kirjastossa järjestetyllä näyttelyllä, joka esitteli Eduskuntatalon rakentamisen vaiheita. Ahvenanmaan satavuotista itsehallintoa juhlistettiin eduskunnan Pikkuparlamentissa 24.11.2021 järjestetyllä juhlaseminaarilla. Seminaarin teemana oli vuoden 1922 vakuuslaki. Samalla yksi Pikkuparlamentin kokoushuone sai nimekseen ”Ålands rum”.

Koronapandemiasta huolimatta päästiin viettämään perinteistä eduskunnan liikunta-aamupäivää 16.9.2021. Eduskunnan kanslian henkilökunnan joulujuhlaa vietettiin lauantaina 27.11.2021 Ravintola Loisteessa. Tilaisuuden järjestäminen koettiin kanslian yhteisöllisyyden ylläpitämiseksi erityisen tärkeäksi.

Eduskunnan strategian (2020–2023) tavoitteita vietiin eteenpäin etenkin digitaalisten palveluiden kehittämisessä ja osaamisen kehittämisessä. Valmentava johtajuus arjen esimiestyössä -teemasta järjestettiin kanslian johtoryhmän jäsenille räätälöityä koulutusta. Digitalisaatioon perustuvat palvelut nähdään yhä kiinteämpänä osana eduskunnan kanslian arkea.

Haluan kiittää kaikkia teitä joustavuudesta, venymisestä ja jaksamisesta jo toisen perättäisen, vaikean tartuntataudin varjostaman toimintavuoden aikana. Näillä näkymin olemme ehkä vihdoinkin ja viimein voittamassa pandemian, mikä luo meille kaikille valoa tulevaan. Tämä aika on kuitenkin osoittanut, että myös meidän tulee päivittää varautumissuunnitelmamme mahdollisia tulevia uhkia silmällä pitäen.

Maija-Leena Paavola
eduskunnan pääsihteeri

Tuloksellisuus

Pääsihteeri

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
1. Eduskunnan kanslian johtaminen pyrkien tulokselliseen toimintaan ja palveluiden korkean laadun varmistamiseen. Tähän pyritään eduskunnan kanslian strategian ohjauksessa. Palvelut pyritään tuottamaan tasokkaasti ja ammattitaidolla. Kaikessa toiminnassa pyritään avoimuuteen ja kestävyYTEEN.	Erinomainen	Eduskunnan kanslia on kyennyt luomaan eduskunnalle edellytykset suorittaa sille valtioneuvoston kuuluvat tehtävät myös koronapandemian aikana. Täysistuntotyötä koskevat toimintatavat ja poikkeusmenettelyt ovat olleet tehokkaita ja turvanneet ydintehtävät. Puhemiehen johdolla kokoontunut koronajohtoryhmä on kokoontunut tarvittaessa ja linjannut koko eduskuntaa koskevia toimenpiteitä ja suosituksia. Koronajohtoryhmän linjauksista on tiedotettu kansanedustajille ja henkilöstölle välittömästi. Areenaan on perustettu kattavat Korona-sivut ohjeineen. Puhemiesneuvoston ja kansliatoimikunnan kokouksiin on voinut osallistua virtuaalisesti. Johdon neuvottelupäivät järjestettiin keväällä ja syksyllä virtuaalisesti. Neuvottelupäivillä käsiteltiin kanslian strategian toteutumista osastoilla sekä uutta etätyöohjetta ja toimintatapojen kehittämistä kansliassa. Eduskuntatyön uudistamistyöryhmän työ on jatkunut vähäisin keskeytyksin. Puhemiesneuvosto jatkoi alatyöryhmien määräämistä 31.12.2021 saakka. Uudistusten tavoitteena on eduskunnan avoimuuden sekä tiedonsaannin ja vuorovaikutuksen lisääminen kansalaisille. Työryhmän tulokset auttavat osaltaan saavuttamaan strategiaan kirjattuja tavoitteita.
2. Eduskunnan kanslian johtoryhmä toimii strategian tavoitteiden ja arvojen mukaisesti ja tehokkaasti. Keskeistä on toiminnan avoimuus niin asioiden ja päätösten kuin johtoryhmän työtapojen ja kokoonpanonkin osalta.	Erinomainen	Kanslian johtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti maanantaisin istuntokauden aikana ja käsitellyt valmistelevasti kanslian toimintaan kuuluvia asioita sekä kuullut tarvittaessa osastojen asiantuntijoita. Kokoukset on koronapandemian aikana toteutettu pääosin virtuaalisesti Teams-yhteydellä.

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
		Johtoryhmän kokousten esityslistat ovat olleet nähtävillä Areenassa kokousta edeltävän viikon torstaina/perjantaina. Kokousten pöytäkirjat, joihin kirjataan johtoryhmän tekemät linjaukset, ovat nähtävillä Areenassa liitteineen mahdollisimman pian laatimisen ja tarkastamisen jälkeen. Henkilöjärjestöjen sekä avustajien edustajat ovat läsnä kokouksissa. He voivat käyttää puheenvuoron ajankohtaisista henkilöstöä tai avustajia koskevista asioista tai tapahtumista. Johtoryhmän kokoonpanossa tapahtuneet muutokset on päivitetty viipymättä Areenaan. Johtoryhmän jäsenet (osastopäälliköt) ovat osallistuneet valmentavaan johdon koulutukseen, joka toteutettiin henkilökohtaisilla kahden tunnin mittaisilla coaching-tapaamisilla. Lisäksi johtoryhmä sai kriisiviestintäkoulutusta.
3. Yksikön sihteeripalveluiden saatavuus, korkea taso sekä joustavuus tarpeiden mukaan.	Erinomainen	Koronapandemian aikana on kiinnitetty huomiota sihteeripalveluiden saatavuuden turvaamiseen terveysturvallisuuskohdat huomioiden. Yksikön sihteeripalvelut ovat olleet aina tarvittaessa puhemiehistön ja pääsihteerin saatavilla. Palveluiden taso on pidetty korkealla ja palveluissa on joustettu tarpeen mukaan.
4. Yksikön toimintaa ohjaa eduskunnan kanslian visio (yhdessä demokratian parhaaksi – ajassa kehittyen) ja siihen liittyvät arvot. Tämä tarkoittaa ennen muuta sitä, että toimintaa kehitetään toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla eduskunnan kanslian arvot huomioon ottaen.	Hyvä	Eduskunnan kanslian vision mukaisesti kaikissa korona-ajan työtapojen muutoksissa on pyritty ottamaan huomioon demokratian toteutuminen parhaalla mahdollisella tavalla terveysturvallisuutta unohtamatta. Valmistelu on tapahtunut puhemiesneuvoston ja eduskuntaryhmien myötävaikutuksella. Toimintatapojen muutoksista on informoitu kansanedustajia ja henkilökuntaa viipymättä. Uusien sähköisten järjestelmien käyttöönotto on edellyttänyt henkilöstöltä perehtymistä ja kouluttautumista kanslian palvelujen korkean tason takaamiseksi. Yhteisöllisyyden ylläpitämiseen hybridityössä on kiinnitetty huomiota.

Keskuskanslia

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
1. Suunnitellaan täysistunnot siten, että valtiopäiväasiat saadaan vietyä oikea-aikaisesti päätökseen keskeiset ja kiireelliset asiat priorisoiden ja mahdollisen epidemiatilanteen asettamat poikkeustoimet huomioiden.	Erinomainen	Valtiopäiväasiat on hoidettu laadukkaasti ja oikea-aikaisesti huolimatta epidemiatilanteen poikkeusjärjestelyistä ja kiireellisistä aikatauluista.
2. Kiinnitetään erityistä huomiota ennakointiin ja tiedottamiseen.	Hyvä	Epidemiatilanne on vaikeuttanut ennakointia ja lisännyt sekä tiedottamisen merkitystä että määrää.
3. Varaudutaan erityisesti eläköitymisestä johtuviin henkilöstömuutoksiin sekä osaston vastuulle tulleiden uusien tehtävien toteuttamiseen laatimalla osasto- ja yksikötasoiset suunnitelmat, joilla turvataan riittävät ja osaavat resurssit.	Hyvä	Suunnitelmia on laadittu sekä toimisto- että osastotasolla. Uusia tehtäväkuvia laadittaessa on arvioitu myös mahdollisuudet huomioida tehtäväkuvissa useamman yksikön tarpeet.
4. Hyödynnetään tehokkaasti teknologisia ratkaisuja sekä palveluissa että työprosesseissa.	Hyvä-kesken	Puheentunnistukseen käytettävää järjestelmää on pilotoitu ja järjestelmän tuotantokäyttö alkaa vuonna 2022. Konekäännin ja simultaanitulkkauksen mahdollistava laitteisto on tehokkaassa käytössä. Edustajien sähköisen asiointin mahdollistavan Avuksi-järjestelmän käyttöaste on kasvanut merkittävästi.
5. Osallistutaan aktiivisesti uudistushankkeisiin (erityisesti eduskuntatyön uudistamistyöryhmä, puheentunnistus, Heteka ja Eduksi).	Hyvä - kesken	Kaikki hankkeet ovat edenneet ja saatettu osin jo päätökseen.
6. Kehitetään kielenhuoltoon liittyvää toimintaa ja osallistutaan aktiivisesti hyvä virkakieli -hankkeeseen.	Erinomainen – jatkuvaa toimintaa	Osaston asiantuntijat ovat osallistuneet aktiivisesti kanslian editointipalvelun toimintaan kielenhuoltamalla pyynnöstä eri osastojen virkakielitekstejä. Lisäksi on annettu ohjeita ja neuvoja Kieli-neuvonta -kanavalla.
7. Panostetaan henkilöstön jaksamiseen ja selvitetään parhaat käytännöt joustavan etätyön jatkamiseen.	Hyvä	Yksiköissä on kehitetty toimivia etätyökäytänteitä. Henkilöstön työssäjaksamiseen liittyen työvuorojen suunnittelussa ja täysistuntojen kestossa on otettu huomioon lakisääteiset lepoajat uusien menettelytapojen avulla.

Valiokuntasihteeristö

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
1. Suunnitellaan valiokuntien työ ja valmistellaan mietintö- ja lausuntoluonnokset siten, että valiokunnat voivat tehdä päätöksensä oikea-aikaisesti, säännösten ja vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti.	Erinomainen	Valiokuntatyö on sujunut erinomaisesti myös korona-aikana. Valmiuslain käyttöönotto ja sen nojalla annetut asetukset ja muut koronaepidemiaan liittyvät kiireelliset esitykset työllistivät valiokuntia. Keväällä saatiin valmiiksi mm. mit-tava soteuudistus. Syysistuntokaudella valiokuntien työhön vaikutti myös budjetin ja siihen liittyvien esitysten myöhäinen antamisajan-kohta. Valiokuntiin on kertynyt kansalaisaloitteita mm. siksi, että puhemiesneuvosto kehotti epidemian alkuvaiheessa valiokuntia keskittymään kiireel-listen ja välttämättömien asioiden käsittelyyn.
2. Jatketaan valiokuntien etäkokousten järjestämistä ja pyritään kehittämään kokousten sujuvuutta.	Hyvä	Valiokuntien korona-aikaiset poikkeukselliset kokouskäytännöt ovat vakiintuneet ja sujuneet hyvin. Valiokunnat ovat järjestäneet lähikokous-ten lisäksi epävirallisia ja virallisia etäkokouksia.
3. Ylläpidetään mietintö- ja lausuntoluonnosten kor-keaa tasoa. Ne ovat laadul-taan asiasisältöisesti, oikeu-dellisesti ja lakiteknisesti vir-heettömiä sekä kielellisesti moitteettomia.	Hyvä	Mietintöjen ja lausuntojen laatu on pysynyt kor-keatasoisena, vaikka osa asioista on valmisteltu hyvin kiireellisellä aikataululla.
4. Pyritään vähentämään pa-peristen asiakirjojen käyttöä sähköisten työvälineiden käyttöä lisäämällä.	Tyydyttävä	Valiokuntien etäkokoukset ovat vähentäneet paperisten asiakirjojen käyttöä. Valiokuntakoh-taiset erot ovat kuitenkin edelleen merkittäviä.
5. Työhyvinvoinnin ylläpitämi-nen myös etätyössä. Töiden tasaaminen henkilöstön kesken.	Tyydyttävä	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset olivat kohtalai-set. Valiokuntien etäkokoukset kuormittavat va-liokunta-avustajia, mm. taukojen pitäminen on vaikeutunut.

Hallinto- ja palveluosasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
1. Virka- ja työehtosopimuksissa sovitut palkkaus- kenteiden uudistukset toteutetaan sopien niistä henkilöstöjärjestöjen kanssa.	Kesken	Virkaehtosopimuksen palkkarakenteen kehittäminen siirtyy vuonna 2022 alkavalle ves-kaudelle. Työehtosopimukseen liittyvän palkkarakenteen kehittämisestä on vaikea päästä osapuolia tyydyttävään sopimukseen.
2. Henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan muuttuvia tehtäviä kiinnittämällä erityistä huomiota valmentavaan johtamiseen ja oman työn johtamiseen.	Hyvä/kesken	Esihenkilöille järjestettiin kevätkaudella 2021 valmentavan johtamisen teemoja käsitteleviä pienryhmäcoaching-tapaamisia ulkopuolisen valmentajan johdolla. Suunniteltiin coaching-tapaamisten jatkaminen vuonna 2022 tarveperusteisesti. Suunniteltiin toteutettavaksi kevätkaudella 2022 uusien esihenkilöiden valmennus, jonka sisältöinä mm. valmentavan johtamisen näkökulmat. Henkilöstölle järjestettiin kevätkaudella 2021 kokeilu- luonteisesti 3 webinaaria, joissa käsiteltiin oman työn johtamiseen liittyviä teemoja (mm. valmentava työote). Lokakuussa 2021 järjestettiin henkilöstön syyspäivä, jossa käsiteltiin mm. yhteistyötä ja yhteisöllisyyden ylläpitämistä omassa työyhteisössä.
3. Hankintatoimen toimintamallia kehitetään yhdessä kaikkien kansliassa hankintaan osallistuvien henkilöiden kanssa.	Hyvä/Kesken	Hankintastrategia ja uusi hankintasääntö valmistettiin hyväksyttäväksi kansliatoimikunnassa (24.2.2022). Näiden pohjalta päätettiin aloittaa hankintatoimen kehittäminen ja tarvittava hankintakoulutus.
4. Matkustamisen ohjeistusta kehitetään, mobiilisovellus otetaan käyttöön ja työnjakoa matkatoimiston ja -hallinnon kesken kehitetään.	Erinomainen	Matkahallinto on tiedottanut ja neuvonut aktiivisesti poikkeusoloista johtuvista muutoksista matkustussääntöön. Mobiilisovelluksen käyttöönotto siirtyi kansliasta riippumattomista syistä. Uusi sopimus matkatoimistopalveluista solmittiin kevätkäytävällä ja lopputulosta voidaan pitää hyvänä.
5. Osaava otetaan käyttöön.	Hyvä	Järjestelmä otettu käyttöön TAKE-keskusteluissa. Järjestelmän käytön sujuvuus paranee käyttökokemuksen karttuessa.
6. Eduskuntakiinteistöjen käyttö kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti energian kulutusta vähentämällä, käyttämällä 100 % uusiutuvaa energiaa ja lisäämällä kierrätystä.	Erinomainen	Peruskorjauksen yhteydessä energiakulutusta saatiin ratkaisevasti alenemaan. Sekä lämmitys (jäähdytys) että sähkö hankitaan 100 %:sesti uusiutuvista lähteistä. Kierrätyksen kehitys on lähtenyt käyntiin: jätteiden käsittelystä edetään kohti kiertotalouden materiaalinkäsittelyn periaatteita.
7. Parannetaan digitaalisia palveluita.	Hyvä/kesken	Mobiililaitteiden etähallinnassa siirryttiin IBM MaaS 360-ratkaisusta MS Intune-ohjelmiston käyttöön.

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
8. Kehitetään valtiopäivätoimien etätyöratkaisuja ja muita etätöön tietoteknisiä palveluita.	Erinomainen	Etä-äänestyksen teknisiä ratkaisuja kehitettiin, testattiin ja auditointiin kaikkien täysistunnon äänestysvaihtoehtojen osalta.
9. Kehitetään tietoturvallisia pilvipalveluita.	Hyvä/kesken	Toteutettiin teknisen tietoturvan tiekarttaa ja laajennettiin tietoturvahallinta pilvipalveluihin. O365-palveluita on laajennettu mm. Teams-live palvelulla: Teamsiin julkaistuja uusia tiimi- ja keskusteluominaisuuksia voidaan hyödyntää etätöön ja ryhmätöön tukena.
10. Kehitetään ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa.	Tyydyttävä	Varsinaisia työpaikkaselvityksiä ei vuoden 2021 aikana tehty. Työolosuhte- ja terveyskyselyjä ei toteutettu vuoden 2021 aikana käytössä olleen kyselyjärjestelmän tietoturvaluokituksen vuoksi. Koronapandemian olosuhteet vaikuttivat toimintaan.
11. Toteutetaan Covid-19 -epidemian edellyttämät toimet.	Erinomainen	Eduskunnassa ei ole havaittu yhtään työympäristössä saatua tartuntaa. Poikkeustoimet varauduttiin purkamaan asteittain ajalla 2/2022–9/2022. Valmius terveysturvallisuustason nostamiseen ylläpidetään.
Muut huomiot: 12. Henkilöstön työtyytyväisyyskysely	Erinomainen	Toukokuussa 2021 toteutettiin kanslian henkilöstölle suunnattu VMBaro-työtyytyväisyyskysely. Kyselyn toteutusaikataulua ja sisältöä päivitettiin aiemmista toteutuksista. Kyselyn tulokset analysoitiin ja esiteltiin työsuojelutoimikunnalle, tasa-arvotoimikunnalle, yhteistoimintaneuvottelukunnalle, kanslian johdolle, esihenkilöille ja henkilöstölle kesän aikana. Laadittiin ohjeistus ja mallipohjat esihenkilöille tulosten yksikkökohtaiseen käsittelyyn.
13. Uusien vuosisopimusurakoitsijoiden sopimusten käytäntöön saattaminen	Hyvä/Kesken	LVIS-vuosisopimusurakoitsijoiden sopimusten käynnistyminen toteutui suunnitellusti. RAK-vuosisopimus irtisanottiin ja uuden hankinnan ja sopimuksen valmistelu saatiin liikkeelle yhteistyön käynnistämiseksi kevätkaudella 2022.
14. Hallinnon asianhallintajärjestelmän uusiminen (Halti-projekti)	Kesken	Haltin käyttöönotto tapahtuu vaiheittain vuoden 2022 aikana (maaliskuu-toukokuu-lokakuu).

Kansainvälinen osasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
1. Hyödynnetään uutta teknologiaa monipuolisesti, kehitetään sähköisiä työmenetelmiä ja edistetään sähköisten asiakirjojen käyttöä pysyvien kansainvälisten valtuuskuntien työssä.	erinomainen	Uusien virtuaalisten kokouskäytäntöjen ja sähköisten toimintatapojen käyttöönotossa on onnistuttu hyvin ja osaston henkilöstö on arvioinut voivansa hyvin hyödyntää opeteltuja uusia toimintatapoja (työtyytyväisyyskysely 2021). Eduskunnan puhemies on osallistunut kansainvälisiin puhemieskonferensseihin sekä virtuaalisesti että paikan päällä. Kahdenkeskiset tapaamiset mm. pohjoismaisten ja Baltian maiden sekä Kiinan kansankongressin puhemiesten kesken on järjestetty etänä. Kansainvälisten järjestöjen kokouksia on järjestetty täysin virtuaalisesti tai usein hybridimuodossa. Kokemusten perusteella voi olettaa, että virtuaali- ja hybridikokousten järjestämistä jatketaan tulevaisuudessa parlamenttienvälisissä järjestöissä erityisesti valiokunta-/komiteatasolla ja asiantuntijakuulemisissa. Vaalitarkkailutehtäviä (Etyj, EN) ei voi toteuttaa etänä tai virtuaalisesti. Yhä useammalle kansainväliselle valtuuskunnalle luotiin sähköiset työtilat valtuuskunnan työtä parantamaan ja edistämään.
2. Valmistellaan sisällöllisesti Suomessa järjestettävät kansainväliset parlamentaarikkokokoukset ja -vierailut sekä toteutetaan ne onnistuneesti erityisesti kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	erinomainen	Eduskunnan isännöimät parlamentaarikkokokoukset ja vierailut on järjestetty lähes poikkeuksetta virtuaalisesti, kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja fyysiset tapaamiset (Vietnamin parlamentin puhemiehen vierailu, Pohjoismaiden IPU-kokous) terveysturvallisesti. Parlamentaariseen diplomatiaan on pandemian aikana tullut uusia asiasisältöjä, joiden hallinnassa on onnistuttu hyvin.
3. Tarjotaan laadukkaita palveluita mm. järjestämällä kansanedustajille ja henkilöstölle ajankohtaisbriiffejä ja kansainvälistä koulutusta kansainvälisistä teemoista.	erinomainen / hyvä	Toimintojen yhteisvaikutusten ennakoinnissa (ns. synergiaedut kansainvälisten valtuuskuntien ja kansainvälisten verkostojen kesken) on onnistuttu hyvin ja tätä kehitetään edelleen. Osasto on järjestänyt kansanedustajille säännöllisesti keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista kansainvälisistä teemoista. Ajankohtaisia taustoitustilaisuuksia on järjestetty kansainvälisille valtuuskunnille, kansainvälisille verkostoille ja ystävyysryhmille yhteistyössä UM:n, suurlähetystöjen ja mm. kansallisten ystävyysseurojen kanssa.

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
		Ulkopuolisten tahojen webinaaritarjonta kansainvälisen tilanteen ja kansainvälisten suhteiden arvioinnissa on ollut runsasta.
4. Saatetaan osaston arkistointiprosessi päätökseen jalkauttamalla arkistonmuodostussuunnitelma henkilökohtaiselle tasolle (mm. tavoite- ja kehityskeskusteluissa).	hyvä/kesken	Uusittu arkistonmuodostussuunnitelma on toiminut hyvänä pohjana arkistohallinnassa. Etätyöt ovat hidastaneet asiakirjojen paperista arkistointia ja tavoitteen projekti jatkuu eri kansainvälisten valtuuskuntien sihteeristöissä.
5. Kehitetään osaamista tavoitteellisesti rohkaimmalla tehtäväkiertoon ja työtä tukevaan koulutukseen osallistumiseen. Edistetään työssä jaksamista ja lisätään työtyytyväisyyttä hyödyntämällä kanslian ohjeiden mukaisesti etätyötä.	hyvä/jatkuu	Kansainvälisten suhteiden asiantuntija oli tehtävänkierrossa ihmisoikeuskeskuksessa ja sieltä vastaavasti 1 asiantuntija kansainvälisellä osastolla 4 kk loppuvuonna 2021. Tästä asiantuntijavaihdosta on erinomaiset ja rohkaisevat kokemukset molemmissa yksiköissä. Etätyöaikana henkilöstö on osallistunut aktiivisesti kanslian tarjoamaan ammatilliseen ja kielikoulutukseen. Etätyöstä saadut kokemukset noudattavat kanslian henkilökunnan yleisiä (myönteisiä ja kriittisiä) arvioita kuten: - yhteisöllisyyden kokemuksen puute - vuorovaikutteisen keskustelun ja ideoinnin puuttuminen - uusien työntekijöiden perehdyttäminen ja tutustuminen kanslian muiden osastojen toimintaan sekä uusiin kollegoihin omalla osastolla vie aikansa - päivittäisten tuntien tehokkaampi käyttö, mm. ajansäästö työmatkoista - parempi keskittymiskyky - työtehtävät ja edustajien palvelu kansainvälisessä kontekstissa on etätyöaikakin voitu hoitaa asianmukaisesti - työn ja yksityiselämän yhdistäminen on koettu joustavaksi

Tieto- ja viestintäosasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
1. Laaditaan uudet viestintästrategia, sisäisen tietopalvelun strategia ja kirjaston strategia 2021 alkavalle strategiakaudelle. Strategiat pohjautuvat eduskunnan kanslian strategiaan 2020-2023.	hyvä/kesken	Viestintästrategia hyväksyttiin kansliatoimikunnassa kesäkuussa 2021. Tietotukistrategian valmistelu aloitettiin syksyllä 2021.
2. Toteutetaan eduskuntaviestinnän, eduskunnan tietopalvelutoiminnan sekä kirjasto- ja arkistotoiminnan organisointia selvittävän työryhmän ehdotuksia niistä tehtyjen päätösten mukaisesti.	hyvä/kesken	Kansliatoimikunta hyväksyi 17.6.2021 työryhmän ehdotukset työryhmän esittämän ensimmäisen mallin mukaisina. Puhemiesneuvosto asetti 29.6.2021 työryhmän valmistelevaan tarvittavia säädösmuutoksia; työryhmä valmisti puhemiesneuvoston ehdotuksen PNE 3/2021 ja lakialoitteen LA 48/2021. Täysistunto hyväksyi lakialoitteen 13.12.2021 ja puhemiesneuvoston ehdotuksen 20.12.2021. Säädösmuutokset (ja osaston uudelleen organisointi) tulivat voimaan 1.1.2022. Organisaatiomuutoksen toimeenpano tapahtuu suurelta osin vuonna 2022.
3. Jatketaan Päätöksenteon tietotuki -hanketta projektisuunnitelman mukaisesti.	hyvä/kesken	Jatkohankkeita on työstetty projektisuunnitelman mukaisesti.
4. Eduskuntatiedotuksen, Eduskunnan kirjaston ja sisäisen tietopalvelun muut tulostavoitteet on tarkemmin eritelty kunkin yksikön tulossuunnitelmassa vuodelle 2021.	hyvä	Mainittujen yksiköiden tulostavoitteiden saavuttamisesta on raportoitu kunkin yksikön toimintakertomuksessa 2021.

Turvallisuusosasto

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
1. Uudistetaan ja päivitetään turvallisuustekniikka siten, että se pysyy korkeatasoisena.	Hyvä	Kameravalvontajärjestelmää päivitettiin suunnitellun mukaisesti. Kameravalvontajärjestelmä on otettu käyttöön, ja käyttökoulutus on järjestetty loppukäyttäjille.
2. Seurataan ja kehitetään vieraiden vastaanottojärjestelyjä.	Erinomainen	Vierailijahallinnan kehittämishanke aloitettiin kesäkuussa 2021 asettamalla työryhmä. Ryhmä toteutti riskien arvioinnin ja toimitti saadut tulokset eteenpäin. Vieraiden vastaanottojärjestelyt ja niiden kehittäminen on pitkälti jäänyt koronan vuoksi sivuun. Turvallisuusosasto on ollut mukana Visitor-työryhmän työskentelyssä ja sivuroolissa opasvarausjärjestelmän hankinnassa.
3. Koulutetaan jatkuvan koulutuksen periaatteella turvallisuushenkilöstöä voimankäytön hallinnassa ja turvatarkastusten tekemisessä.	Hyvä	Sekä voimankäyttö-, turvatarkastus- ja läpivalaisukoulutuksia on toteutettu koronatilanteen sallimissa rajoissa.
4. Varmistetaan osastolle riittävä henkilöstömäärä muutuneessa turvallisuustilanteessa.	Erinomainen	Osaston toiminnan jatkuvuus on pystytty turvaamaan riittävillä rekrytoinneilla. Lisäksi vuodelle 2023 on esitetty kahta uutta asiantuntijatehtävää, joilla ennakoidaan osaston toiminnan painopisteen muutosta.

Tarkastustoimi

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
1. Toteutetaan kansliatoimikunnan hyväksyttäväksi esitettävän vuosiohjelman mukaiset tarkastukset ja muut tehtävät.	hyvä	Kansliatoimikunnan hyväksymään työohjelmaan sisältyneet tarkastukset toteutuivat lukuun ottamatta kahta, jotka siirtyivät vuodelle 2022. Lykkäytyminen johtuu pääosin työohjelman ulkopuolelta tulleista toimeksiannoista. Työohjelman mukaiset muut tehtävät toteutuivat pääosin suunnitellusti.
2. Toteutetaan muut tarkastuspäällikölle osoitetut toimeksiannot; priorisoin-	hyvä	Työohjelman ulkopuolelta tarkastuspäällikön toteutettavaksi tuli selvitys eduskunnan kamera-valvontatallenteiden päätyimisestä julkisuuteen.

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
nista keskustellaan tarvittaessa puhemiehen kanssa.		Loppuvuodesta käynnistyi whistleblowing-ilmoituskanavan valmistelu, jonka vetovastuulliseksi kanslian johtoryhmä nimesi tarkastuspäällikön.

Tietosuojavastaava

Tavoite	Arvosana (erinomainen/ hyvä/ tydyttävä/ välttävä/ kesken)	Arvio tavoitteen toteutumisesta vuonna 2021
1. Varmistaa ja avustaa osastoja ja yksiköitä, että niissä tapahtuva henkilötietojen käsittely on kuvattu ja rekisteröityjä informoidaan tietosuojaselosteilla käsitteilyistä.	Hyvä	Henkilötietojen käsittelyä ja niihin liittyvien tietosuojaselosteiden laadintaa on avustettu kiinteistötoimistossa, it-palveluissa, tietohallinnossa, turvallisuusosastolla ja työterveyshuollossa. Vuonna 2021 painopisteenä oli koronasta johtuviin järjestelyihin liittyvät henkilötietojen käsittelyt ja tietosuojan toteutuminen niissä sekä julkisuuslain mukaisiin tietopyyntöihin vastaaminen erityisesti henkilötietojen luovutuksen näkökulmasta.
2. Varmistaa, että riittävää tietosuojakoulutusta järjestetään tai on saatavilla henkilöstölle.	Hyvä	Tietosuojakoulutusta on ollut saatavilla verkko-koulutuksena, osana tietoturvakoulutuksia ja luokitellun tiedon käsittelykoulutuksessa.
3. Valvoa valvontasuunnitelman mukaisesti tietosuojalainsäädännön toteutumista kansliassa.	Kesken	Valvontasuunnitelma toteutetaan osana kanslian jatkuvuuden- ja riskienhallintaa. Työ on kesken.
4. Informoida kanslian johtoa säännöllisesti tietosuojalainsäädännön soveltamisen toteutumisesta.	Tydyttävä	Johtoa ja keskijohtoa on informoitu tietosuojalainsäädännön soveltamisesta kansliassa tarpeen mukaan. Säännönmukaista informointia on parannettava.

Vaikuttavuus

Eduskunnan kanslian tehtävänä on eduskunnan työjärjestyksen mukaisesti luoda eduskunnalle edellytykset hoitaa sille valtioelimenä kuuluvat tehtävät. Eduskunnan kanslian toiminnan vaikuttavuutta voidaan näin ollen arvioida sitä kautta, miten kanslian palvelut vastaavat kansanedustajien työn tarpeisiin. Tätä seurataan mm. joka toinen vuosi toteutettavilla kansanedustajille suunnatuilla palvelukyselyillä sekä kansanedustajilta saadun palautteen kautta. Kansanedustajien palvelukysely toteutettiin edellisen kerran vuonna 2019. Seuraava kysely on koronatilanteesta johtuen siirretty vuodelle 2022.

Yllä mainittu lähtökohta kanslian toiminnan vaikuttavuuden arviointiin ei kuitenkaan sisällä kanslian yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita. Eduskunnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus voidaan johtaa kansanedustajien toiminnan tuloksista, ei eduskunnan kanslian toiminnan kautta. Kansanedustajien toiminnan vaikuttavuutta ei puolestaan arvioida eduskunnan kanslian vaan kansalaisten toimesta. Tästä johtuen yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet eivät ole eduskunnan kanslian toiminnassa ensisijaisia.

Toiminnallinen tehokkuus

Eduskunnan kanslian henkilötöyvuosi- ja kustannuskehitystä voidaan kuvata kanslian toimintayksiköiden kautta. Eduskunnan kansliassa toimintayksiköt on muodostettu pitkälti niiden tehtäväalueiden mukaisesti, joten toimintayksikköpohjainen kuvaus antaa hyvän kuvan kehityksestä tehtäväalueittain. Tukitoimintojen kustannuksia ei ole vieritetty ydintoiminnoille, vaan tehtäväalueet on kuvattu erillisinä kokonaisuuksina.

Eduskunnan kanslian kustannuskehitys vuosina 2019–2021 (1 000 euroa)

Toimintayksikkö	2019	2020	2021	Muutos 2020-2021, %
Eduskunnan kanslia, pääsihteeri	1 617	859	879	+2,3 %
Keskuskanslia (täysistuntotyö)	4 679	4 761	4 926	+3,5 %
Valiokuntasihteeristö	9 030	7 450	7 810	+4,8 %
Hallinto- ja palveluosasto	23 971	24 207	25 458	+5,2 %
Kansainvälinen osasto	2 799	2 520	2 611	+3,6 %
Tieto- ja viestintäosasto	6 110	5 998	6 015	+0,3 %
Turvallisuusosasto	2 937	3 086	3 119	+1,1 %
Tarkastustoimi	151	167	167	+0,5 %
Tietosuojavastaava	68	69	71	+2,2 %
Kansanedustajan avustajat (kanslian palveluksessa olevat)	3 554	3 222	2 951	-8,4 %
Tekninen toimintayksikkö	-	333	-	-100 %
Eduskunnan kanslian toimintamenot yhteensä	54 917	52 673	54 008	+2,5 %

Suurimmat prosentuaaliset muutokset menoissa vuoteen 2020 verrattuna tapahtuivat kansanedustajien avustajissa, hallinto- ja palveluosastolla, valiokuntasihteeristössä, kansainvälisellä osastolla sekä keskuskansliassa. Maaliskuussa 2020 alkanut ja koko vuoden 2021 jatkunut koronavirusepidemia näkyy selkeästi toimintayksiköiden määräraahankäytössä.

Kansanedustajan avustajien kohdalla menojen vähenemistä selittää Kokoomuksen eduskuntaryhmän osittainen siirtyminen ns. ryhmäkansliamalliin huhtikuussa 2020. Tällöin 15 Kokoomuksen eduskuntaryhmän avustajaa siirtyi eduskunnan kansliasta ryhmäkanslian palvelukseen, ja kanslian toimintamenoista maksettavat avustajamenot vähenivät vastavasti.

Vuonna 2021 tietohallintotoimiston ja kiinteistötoimiston talousarvion määrärahoihin tehtiin yhteensä noin 0,99 milj. euron tasokorotus, mikä selittää hallinto- ja palveluosaston menojen kasvua. Tietohallinnossa menoja ovat kasvattaneet mm. digitaalisten palvelujen kehittäminen, panostukset tietoturvaan ja AV-tekniikkaan sekä asiantuntijatyön ja lisenssimaksujen jatkuva kohoaminen. Toimiston määrärahat ylittyivät tasokorotuksesta huolimatta noin 0,2 milj. eurolla johtuen etenkin ohjelmistojen käyttöoikeusmaksujen budjetoitua nopeammasta kasvusta sekä mobiililaitteiden uusinnan kohonneista kustannuksista. Kiinteis-

tötoimistossa puolestaan kaikki menot siirtyivät peruskorjauksen jälkeen katettaviksi normaaleista toimintamenoista. Lisäksi kestävä kehityksen huomiointi mm. lämmitysenergiassa ja energian hinnan nousu nostivat kustannuksia. Hallinto- ja palveluosastolla määrärahoja käyttö poikkesi monella tavalla niiden käyttösuunnitelmasta. Koronaepidemian aiheuttama lisätyö ja lisäkustannukset kohdentuivat erityisen vahvasti hallinto- ja palveluosaston toimintaan: tietohallintotoimisto ja it-palvelut kehittivät ja toteuttivat uusia toimintatapoja sekä etä- ja hybridityön tietoturvallisia teknisiä ratkaisuja, työterveysasema panosti koronatapausten ennaltaehkäisyyn, seurantaan ja hoidon neuvontaan ja kiinteistötoimisto ylläpiti tavallistakin korkeampaa hygieniatasoa. Toisaalta koronavirusepidemiasta aiheutui myös merkittäviä toimintameno säästöjä. Valtaosa kanslian toimintamenoista maksetuista, koronavirusepidemiaan liittyvistä ennakoiduista 1,12 milj. euron kustannuksista kohdistettiin hallinto- ja palveluosastolle. Näitä kustannuksia on avattu tarkemmin tilinpäätösanalyysissä sivulla 40.

Valiokuntasihteeristössä henkilöstökuluihin varatun määrärahan käyttö ylittyi selvästi. Työaikaperusteisia korvauksia ja valiokuntien asiantuntijapalkkioita maksettiin huomattavasti ennakoitua enemmän. Virkasuhteisten palkkamenot korottivat loppuvuoden ajan ns. kaksoismiehitykset eläköitymistä ja niihin liittyvien lomajaksojen yhteydessä. Myös lukuisten hallituksen esitysten poikkeuksellisen kiireellinen käsittelyaikataulu lisäsi ylitöitä. Valiokuntien matkustukseen varatut määrärahat ovat jääneet lähes kokonaan käyttämättä vuosina 2020 ja 2021.

Myös kansainvälisellä osastolla vuodet 2020 ja 2021 ovat olleet hyvin poikkeuksellisia. Toimintameno säästöt ovat olleet merkittäviä johtuen toteutumattomista kokousmatkoista ja ulkomaanvierailuista sekä parlamenttivaltuuskuntien lykkääntyneistä Suomen vierailuista. Henkilöstökuluja nostivat kahden uuden tehtävän palkkamenot.

Keskuskansliassa menojen kasvu kohdistui palkkamenoihin. Merkittävin muutos oli pöytäkirjatoimiston osa-aikaisten erityisasiantuntijoiden työajan nostaminen 60 % prosentista 80 prosenttiin. Ennakoitua suuremmat työaikalisät, ylityökorvaukset ja työsuhtepalkat johtuivat mm. vuoden 2021 poikkeuksellisista täysistunnoista (etenkin 12.–15.5. käyty salikeskustelu EU:n elvytyspaketista) sekä henkilöstön riittävien lepoaikojen turvaamisesta, minkä johdosta kaikki työsopimussuhteiset työntekijät olivat paljon töissä.

Useita pääsihteerin toimintayksikköön budjetoituja tapahtumia jouduttiin vuonna 2021 vuoden 2020 tapaan perumaan koronatilanteesta johtuen ja tästä aiheutui säästöjä. Tarkastustoimessa eduskunnan tilintarkastajien toimintamenojen määräraha ylittyi runsaalla 0,01 milj. eurolla. Syynä oli Valtiontalouden tarkastusviraston ylimmän johdon kuluihin kohdistettu erityistarkastus, johon ei ollut varauduttu talousarviota laadittaessa.

Kansliatoimikunnan 17.12.2020 ja 16.12.2021 tekemien päätösten mukaisesti eduskunnan kanslian ja eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian henkilöstölle korvattiin virkaehtosopimuksen mukainen lounasetu siltä osin kuin etu oli jäänyt käyttämättä 1.1.–30.6.2021 ja 24.11.–31.12.2021 etätyömääräyksen vuoksi. Eduskunnan kanslian tammi-kesäkuun lounasetukorvaukset, yhteensä 0,25 milj. euroa, ja marras-joulukuun lounasetukorvaukset 0,05 milj. euroa sisältyvät toimintayksiköiden palkkamenoihin. Vertailuvuonna 2020 ajalta 16.3.–31.12.2020 maksettu lounasetukorvaus kohdennettiin tilinpäätösteknisistä syistä eduskunnan tekniselle toimintayksikölle eikä se näin ollen sisältynyt toimintayksikkökohtaiseen palkkamenoihin.

Eduskunnan kanslian henkilötövuosien kehitys vuosina 2019–2021

Toimintayksikkö	2019	2020	2021	Muutos 2020-2021, %
Eduskunnan kanslia, pääsihteeri	6,9	7,0	7,3	+4,3 %
Keskuskanslia (täysistuntotyö)	56,4	56,1	57,3	+2,1 %
Valiokuntasihteeristö	70,4	69,0	72,1	+4,5 %
Hallinto- ja palveluosasto	155,5	154,8	151,5	-2,1 %
Kansainvälinen osasto	18,4	18,9	18,4	-2,6 %
Tieto- ja viestintäosasto	69,5	68,9	66,0	-4,2 %
Turvallisuusosasto	43,1	45,5	44,00	-3,3 %
Tarkastustoimi	1,0	1,0	1,0	-
Tietosuojavastaava	1,0	1,0	1,0	-
Kansanedustajan avustajat (kanslian palveluksessa olevat)	81,6	80,7	68,7	-14,9 %
Eduskunnan kanslian henkilötövuodet yhteensä	503,8	502,9	487,3	-3,1 %

Muutokset osastojen henkilötövuosien määrässä olivat vähäisiä. Suurin muutos oli kansanedustajien avustajissa, joissa Kokoomuksen eduskuntaryhmän osittainen siirtyminen ryhmäkansliamalliin siirsi 15 ryhmän avustajaa eduskunnan kanslian palveluksesta Kokoomuksen eduskuntaryhmän palvelukseen 1.4.2021 lukien. Valiokuntasihteeristössä henkilötövuosien kasvua selittävät osaltaan useiden virkamiesten eläköitymistä edeltävistä pitkistä vapaista aiheutuneet ns. kaksoismiehitykset.

Eduskunnan kanslian toiminnan tehokkuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosiin 2019 ja 2020 verrattuna. Kanslialle osoitetut tehtävät on kyetty hoitamaan laadukkaasti annettujen resurssien puitteissa.

Koronavirusepidemia, sen myötä käyttöön otetut uudet toimintatavat, toimintaa koskevat rajoitukset sekä lähes kaksi vuotta kestäneet etätyömääräykset ja -suositukset ovat luonnollisesti vaikuttaneet eri tavoin eri henkilöstöryhmiin ja heidän tehtäviinsä. Kansliassa on keskitytty turvaamaan eduskunnan ydintehtäviä ja tässä on onnistuttu hyvin. Uusia tekniisiä ratkaisuja ja toimintatapoja on edelleen kehitetty palvelemaan kansanedustajia, täysistunto- ja valiokuntatyötä, kaikkia kanslian toimintayksiköitä sekä eduskuntaryhmiä. Koko eduskuntayhteisön terveysturvallisuus ja kanslian strategia ovat toimineet ohjenuorana toteutetuille toimenpiteille.

Jo nyt on selvää, että monet eduskuntatyössä ja koko eduskuntayhteisössä käyttöönotetuista uusista toimintatavoista jäävät pysyviksi muutoksiksi esimerkiksi lisääntyneen etä- ja hybridityöskentelyn muodossa. Rajoitustoimenpiteiden ja etätyöskentelyn haasteet ovat kuitenkin myös käyneet ilmeisiksi tilanteen pitkittyessä. Kasvokkaista vuorovaikutusta kaivataan etenkin toiminnan kehittämisessä sekä yhteisöllisyyden ylläpitämisessä. Toimintaa pyritään edelleen arvioimaan, kehittämään ja tehostamaan ottaen huomioon eduskunnan kanslian perustehtävä ja kansanedustajien työn sille asettamat erityispiirteet ja -vaatimukset.

Tuotokset ja laadunhallinta

Eduskunnan valtiosääntöisen toiminnan mahdollistaminen on eduskunnan kanslian ydintointia. Tämä näkökulma korostuu suoritteiden määrän ja laadun mittaamisessa.

Suoritteiden määrät

Eduskuntatyötä rytmittää merkittävältä osin vaalikauden eteneminen. Näin ollen etenään keskuskanslian ja valiokuntasihteeristön työssä lukumäärä- ja suoritettietoja ei ole mielekasta verrata edellisvuoden tietoihin vaan edellisen vaalikauden vastaavan ajankohdan tietoihin. Vuoden 2021 valtiopäivät olivat vaalikauden kolmannet, joten vertailuun on otettu kahden edellisen vaalikauden kolmansien valtiopäivien lukumäärä- ja suoritettiedot.

Täysistuntotyössä valtiopäivien 2021 lukumäärä- ja suoritettiedot noudattivat monilta keskeisiltä osiltaan vastaavia aikaisempia vaalikauden kolmansia valtiopäiviä, joskin kansalaisaloitteiden, toimenpideoitteiden, eduskunnan vastausten ja kirjelmien sekä lakialoitteiden osalta muutos oli merkittävä valtiopäiviin 2017 verrattuna. Yksi merkittävimmistä käsitellyistä lainsäädäntökokonaisuuksista oli sosiaali- ja terveyshuollon uudistus, joka hyväksyttiin kesäkuussa 2021. Koronaepidemiaan liittyvät esitykset edellyttivät pääsääntöisesti kiireellistä käsittelyä. Ennakoimattomat, kiireelliset esitykset edellyttivät istuntosuunnitelmien mukauttamista nopeasti muuttuviin tarpeisiin. Kiireellisten esitysten vuoksi toimintavuonna oli poikkeuksellisen paljon päiviä, jolloin jouduttiin järjestämään enemmän kuin yksi täysistunto. Vuoden aikana näitä kertyi yhteensä 20. Istuntoja jouduttiin järjestämään myös istuntotauoilla (kolme istuntoa kesällä ja kahdeksan istuntoa joulutauolla) ja kertaalleen myös sunnuntaina.

	2013 vp	2017 vp	2021 vp	Muutos 2017-2021 vp
Hallituksen esitykset, valtioneuvoston selonteot ja tiedonannot (kpl)	230	214	255	+19 %
Lakialoitteet (kpl)	80	97	58	-40 %
Talousarvioaloitteet (kpl)	1 232	535	429	-20 %
Toimenpideoitteet (kpl)	60	63	111	+76 %
Kansalaisaloitteet (kpl)	3	4	12	+200 %
Kirjalliset kysymykset (kpl)	1 232	653	780	+19 %
Täysistuntotunnit	479	496	568	+15 %
Vastaukset ja kirjelmät (sivuja)	1 888	2 090	3 035	+45 %
Puhemiesneuvoston kokoukset	129	139	141	+1 %

Eduskunnan työjärjestyksen väliaikainen muuttaminen mahdollisti valiokuntien kokoontumisen virallisiin etäkokouksiin, joissa oli mahdollista tehdä myös päätöksiä. Sääntelyä sovellettiin valiokuntien ja jaostojen etäkokouksissa 14.4.–31.5.2021. Eduskunnan työjärjestykseen tehdyt pysyvät muutokset mahdollistivat 11.10.2021 lähtien valiokuntien asiantuntijoiden etäkuulemisen. Koronaepidemia on muuttanut perustavanlaatuisesti valiokuntien

kokouskäytäntöjä ja todennäköisesti osa uusista käytännöistä jää käyttöön myös koronaepidemian jälkeen.

Suorite/valtiopäivät	2013 vp	2017 vp	2021 vp	Muutos 2017-2021 vp
Kokoukset *)	1336	1 701	2 031	+19 %
Mietinnöt ja lausunnot	605	578	523	-10 %
Mietinnöt	253	224	226	+1 %
Lausunnot	352	354	297	-16 %

*) Sisältää SuV:n ja VaV:n jaostojen kokoukset sekä epäviralliset kokoukset

Valiokuntien ja SuV:n ja VaV:n jaostojen kokoukset vuoden 2021 valtiopäivillä jakaantuivat seuraavasti:

Viralliset lähikokoukset	Viralliset etäkokoukset	Epäviralliset etäkokoukset	Yhteensä
923	290	818	2 031

Valiokuntien matkustus vaihtelee vuosittain merkittävästi vaalikauden edetessä. Vaalikauden kolmansilla valtiopäivillä matkustaminen on perinteisesti ollut melko vilkasta, mutta vuonna 2021 valiokuntien ulkomaan tai kotimaan matkoja ei toteutettu suunnitellusti koronavirusepidemiasta ja matkustusrajoituksista johtuen. Vuoden 2023 eduskuntavaalien lähestyessä ja koronatilanteen ollessa edelleen epävakaa saattaa osa kuluvan vaalikauden valiokuntamatkoista jäädä kokonaan toteuttamatta.

Valiokuntien matkat	2019	2020	2021
Valiokuntien delegaatiomatkat	13	1	1
Naton parlamentaarinen yleiskokous, matkat	3	0	3
Välimeren unionin parlamentaarinen yleiskokous, matkat	1	0	*)

*) siirretty kansainväliselle osastolle

Vuonna 2021 kansainvälinen osasto hallinnoi 241 kansainvälistä tapahtumaa: parlamenttien välisten järjestöjen istuntoja, komiteakokouksia, puhemieskonferensseja, kahdenvälisiä puhemies tapaamisia sekä muita vierailuja ja tapahtumia. Tässä yhteydessä on huomioitava, että yhteen tilastoituun tapahtumaan liittyy usein lukuisia erilliskokouksia ja -tapaamisia, mm. kansainvälisen järjestön istuntoviikolla kymmenten valmisteltujen kokousten sarja. Eduskunnassa on yhdeksän kansainvälistä valtuuskuntaa ja niiden kautta 103 paikkaa parlamenttien välisissä järjestöissä, eli puolet kansaedustajista osallistuu arkityössään kansainväliseen yhteistyöhön.

Tieto- ja viestintäosastolla suoritteet ja lukumäärätiedot liittyvät eduskunnan kirjaston, sisäisen tietopalvelun sekä eduskuntatiedotuksen toimintaan. Koronaepidemian vaikutukset näkyvät etenkin vierailija-, asiakas- ja tapahtumamäärissä. Toisaalta verkon ja sosiaalisen median kautta jaettiin sisältöjä yhä kasvavassa määrin ja esimerkiksi tieto- ja viestintäosaston tarjoamiin koulutuksiin osallistui uusien toteutustapojen myötä entistä suurempi osallistujajoukko.

Suorite	2019	2020	2021	Muutos 2020-2021 %
Kirjaston tietopaketit	9	23	19	-17 %
- tietopakettien katselukerrat	-	112 129	72 692	-35 %
Kirjaston asiakaskäynnit	25 000 *)	10 000 **)	7000**)	-30 %
Kirjalainat	55 500	50 600	30 000	-41 %
- kaukopalvelu	2 030	1 935	1 600	-17 %
- ensilainat	11 000	7 500	5 000	-33 %
Kirjaston, arkiston ja kirjaamon tietopalvelutoimeksiannot	1 400	1 350	1 400	+4 %
Kirjaamo: avaukset ja välitoimenpiteet	6 064	5 292	4 435	-16 %
Kuvalainat	8 600	4 670	4 282	-8 %
Tieto- ja viestintäosaston järjestämiin koulutuksiin osallistujat/katselukerrat	760	1 300	2 280	+75 %
Sisäisen tietopalvelun selvitys-, laskelma- ja analyysitoimeksiannot	1 000	910	850	-7 %
Uutiskatsaukset	800	1 000	900	-10 %
Julkaistut verkkouutiset	1 500	1 538	1 400	-9 %
Twitter, seuraajia	47 000	59 000	67 000	+14 %
Suorat verkkolähetykset	177	231	229	-1 %
- kyselytuntien tv-katsojat	305 000	330 000	293 000	-11 %
Vieraita opastetuilla kierroksilla	47 977 *)	8 677 ***)	10 000***)	+15 %
- ryhmiä	1 675 *)	308 ***)	260***)	-16 %
Kansalaisinfon tilaisuudet	173 *)	22***)	0***)	-100 %
Tapahtumat/sidosryhmätilaisuudet	50*)	noin 10	noin 10	-
Mediapalvelu (infot, tiedotteet, tietopalvelu, mediatapaamiset)	kymmeniä/ viikko	kymmeniä/ viikko	kymmeniä/ viikko	-

*) Eduskuntatalossa, Kansalaisinfossa ja kirjastossa oli sisäänkäyntien remontteja vaalikauden vaihteesta syksyyn 2019. Tänä aikana ei voitu ottaa vastaan vierasryhmiä eikä järjestää tapahtumia Kansalaisinfossa. Kirjaston palvelu toimi supistetusti.

**) Eduskunnan kiinteistö suljettiin ulkopuolisilta 13.3.2020 alkaen. Luku on arvio kävijämääristä eri rajoitustoimien ajalta.

***) Koronavuoden vaikutukset näkyvät luvuissa. Kaikki opastukset toteutettiin digiopastuksina.

Hallinto- ja palveluosaston palvelukeskuksessa palvelupyyntöjen hallintajärjestelmään, Efecten tiketöintijärjestelmään kirjautuvat järjestelmän piirissä olevien yhteissähköpostien välityksellä saapuvat toimeksiannot sekä osa palvelutiskeillä ja puhelimessa esitetyistä toimeksiannoista. Alla olevaan taulukkoon on kirjattu vuosina 2019–2021 järjestelmään tallentuneet ratkaistut palvelupyynnöt. Esitettyjen palvelupyyntöjen laajuus ja sisältö vaihtelevat huomattavasti yksittäisistä toimitustarviketilauksista syvällisiin esim. rekrytointien tai hankintojen neuvontatehtäviin.

Hallinnon tuen ja matkahallinnon palvelupyynnöt käsitellään muita kuin tiketöintijärjestelmän palvelukanavia hyödyntäen. Osa tiketöintijärjestelmänkin piirissä olevista palvelupyynn-

nöistä lähetetään henkilökohtaisiin sähköposteihin, jolloin pyynnöt eivät tallennu järjestelmään. Uutena asiakaspalvelun työkaluna ovat Teamsin chat-keskustelut, jotka myös jäävät tiketöintijärjestelmän seurannan ulkopuolelle.

Toiminto	2019	2020	2021	Muutos 2020-2021 %
Asiointi- ja tapahtumapalvelut	4 193	4 059	3 075	-24 %
Hankintapalvelut	501	611	575	-6 %
Henkilöstöpalvelut (sis. rekrytointipalvelut)	2 328	2 833	3 145	+11 %
It-palvelut	12 349	13 068	12 688	-3 %
Yhteensä	19 371	20 571	19 483	-5 %

Eduskunnan peruskorjauksen valmistumisen myötä on eduskunnan kansliassa ryhdytty kiinnittämään erityistä huomiota kestäväan kehitykseen, hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen sekä jätehuoltoon. Kestävä eduskunta on myös asetettu yhdeksi kanslian uuden, vuosien 2020–2023 strategian keskeiseksi tavoitteeksi. Osana hiilineutraaliustyötä eduskunta siirtyi vuoden 2021 alusta käyttämään 100-prosenttisesti uusiutuvaa energiaa. Viimeisenä siirtymä toteutettiin kaukolämmön ja kaukojäähdytyksen osalta. Energiankulutusta on pyritty optimoimaan jatkuvalla järjestelmien seurannalla ja säättämällä laitteiden toiminta-aikoja eduskuntatyön mukaan. Ilmanvaihdon osalta optimointia ei voitu tehdä, sillä koronan ilmatietse tapahtuvan leviämisen välttämiseksi ilmanvaihto muutettiin toimimaan täydellä teholla ilman taukoja. Myöskään sääolosuhteista johtuen kokonaisenergian kulutusta ei saatu vähennettyä.

	2019	2020	2021	Muutos 2020-2021 %
Kaukolämmön kulutus, MWh	11 665	10 793	14 121	+32 %
- CO ₂ -päästö (40 % uusiutuvalla tuotettua), tn	1 108	1 284 *)	0	-100 %
- CO ₂ -päästö (100 % uusiutuvalla tuotettua), tn	0	0	0	
Kaukojäähdytyksen kulutus, MWh	3 272	3 035	3 298	+9 %
- CO ₂ -päästö, tn	236	55 *)	0	-100 %
Sähkön kulutus, MWh	7 865	7 592	7 608	0 %
- CO ₂ -päästö (100 % uusiutuvalla tuotettua), tn	0	0	0	
Sekajätteen määrä, tn	17	22 **)	22	0 %
Energiajätteen määrä, tn	39	21,5 **)	19,7	-8 %
Kierrätysaste, %	76	76,4	76,7	0 %
CO ₂ ekv-päästöt, tn			-257,6***)	

*) Energiayhtiön yksikkökohtainen päästöluku g/MWh perustuu 2019 toteutuneeseen.

**) Raportointitapa on muuttunut jätehuoltoyrityksen vaihduttua ja luku ei ole vertailukelpoinen edellisiin vuosiin. Energiajäte ei sisällä jätteitä, jotka toimitetaan materiaalien hyötykäyttöön.

***)) Raportointi vuodesta 2021 alkaen. Negatiivinen luku osoittaa vältetyt päästöt, eli jätteiden kierrätyksellä on korvattu neitsytraaka-aineiden ja fossiilisten polttoaineiden käyttöä.

Palvelukyky sekä suoritteiden laatu

Eduskunnan kanslian palvelujen tuottamisessa korostuu kansanedustajanäkökulma. Kansanedustajien tyytyväisyyttä eduskunnan kanslian palveluihin kartoitetaan joka toinen vuosi toteutettavalla kansanedustajien palvelukyselyllä. Edellisen kerran kysely tehtiin eduskuntavaalien alla keväällä 2019. Vuoden 2021 kysely päätettiin siirtää alkuvuoteen 2022 koronatilanteesta johtuen.

Kansanedustajien etä- ja läsnätyökysely

Keväällä 2020 puhjennut koronavirusepidemia on muuttanut lyhyessä ajassa merkittävästi kansanedustajien toimintaympäristöä ja työskentelytapoja. Yksi suurimmista muutoksista on ollut kansanedustajien etätönn mahdollistaminen. Eduskunnan kansliassa onkin haluttu selvittää, millaisena kansanedustajat ovat kokeneet etä- ja hybridityön ja millaisia toiveita ja vaatimuksia uudet työskentelytavat asettavat kanslian palvelujen kehittämiseksi. Ensimmäinen kansanedustajien etätyökysely toteutettiin marraskuussa 2020 ja toinen etä- ja läsnätyökysely ajoittui syksyyn 2021. Syyskuun 2021 kyselyyn vastasi 113 kansanedustajaa vastausprosentin ollessa 57 %. 72 % vastaajista työskenteli ns. hybridityössä läsnä- ja etätönn yhdistäen.

Kyselyyn vastanneista edustajista yhteensä 85 % koki, että oman työn tekeminen on sujunut koronapandemian aikana joko hyvin tai kohtalaisesti. 15 % vastaajista kertoi, että työn tekemisessä on ollut joitakin haasteita. Myönteisenä asiana mainittiin etenkin etätönnkennelyn mukanaan tuoma joustavuus niin oman työn suunnitteluun ja työajan käyttämiseen, työn ja muun elämän yhteensovittamiseen kuin eduskuntatyön käytänteisiin (mm. valiokuntien etäasiantuntijakuulemiset). Työvälineiden ajantasaisuuden ja toimivuuden koettiin olevan tärkeitä tekijöitä työn sujumisen varmistamisessa. Alkuvaiheen työergonomiaan, järjestelmiin ja verkkoyhteyksiin liittyvien haasteiden jälkeen työn tekemisen sujuvuus on lisääntynyt. Etäyhteyksien ei kuitenkaan koeta korvaavan kasvokkaisia tapaamisia. Myös avustajien etätönnllä mainittiin myös olevan oma, usein hankaloittava vaikutuksensa edustajan työn tekemiseen.

Pääosa vastaajista (81 %) koki oman työhyvinvointinsa olevan joko melko hyvällä tai hyvällä tasolla. 4 % vastaajista arvioi puolestaan työhyvinvointinsa olevan heikolla tai melko heikolla tasolla. Etä- ja läsnätyön yhdistelmän koettiin olevan yllättävän toimiva ja tehokas työskentelyn muoto. Edustajan työn eri puolien yhteensovittamisen koettiin olevan helpompaa, työn ja vapaa-ajan yhdistämisen olevan joustavampaa ja omasta hyvinvoinnista huolehtimiselle jäävän enemmän aikaa. Toisaalta tuotiin esille myös työn rajaamisen ja oman ajankäytön hallinnan ongelmat. 75 % vastaajista koki, että etätönn tekemisestä on ollut hyötyä oman työhyvinvoinnin kannalta.

90 % vastaajista haluaisi tehdä työtä jatkossa etä- ja läsnätyönn yhdistäen. Läsnätyön tärkeinä osa-alueina korostuivat vapaamuotoinen yhteisöllisyys ja vuorovaikutus sekä kansanedustajan työhön liittyvät erilaiset tapaamiset. Myös työskentelytilat ja -välineet ovat monen vastaajan mielestä tärkeitä läsnätyöhön liittyviä asioita.

Vastaajilta kysyttiin myös heidän etä- ja läsnätyöhön liittyvistä odotuksistaan. Vastaajat näkivät tärkeänä hyödyntää mahdollisuudet uudistaa ja kehittää työn tekemisen tapoja. Tästä konkreettisina esimerkkeinä tuotiin esille erityisesti valiokuntatyön käytännöt (esim. etäkuulemiset), läsnäoloa vaativien kokouksen keskittäminen tietyille viikonpäiville sekä täysistuntotyön kehittäminen. Toisena tulevaisuuden työn tekemiseen liittyvänä odotuksena

nousi esille työn tekemisen tapojen kehittäminen siten, että eduskuntatyöhön luodaan toimiva hybridimalli, jossa yhdistetään etä- ja läsnätyön hyvät puolet ja parhaat käytänteet sekä samalla poistetaan työskentelyssä havaitut esteet ja hidasteet.

Kansanedustajien perehdyttämisen ja osaamisen kehittäminen

Vuonna 2021 tehtiin kansanedustajille myös kysely perehdytyksen ja osaamiseen kehittämiseen liittyen. Kysely toteutettiin sähköisenä kyselynä sekä edustajahaastatteluin. Osaamisen kehittämiseen liittyvien vastausten perusteella kansanedustajat toivoivat eniten kielikoulutusta sekä omaan terveyteen ja hyvinvointiin, tietopalveluihin ja viestintään liittyvää koulutusta. Esille nousi myös kansanedustajien oman työn tukeminen esimerkiksi työnohjauspalvelujen kautta.

Kansanedustajien perehdytykseen liittyen vastaajat toivat esiin näkökulmia perehdytyksen ajoittumiseen ja toteutustapoihin liittyen, ja eduskuntaryhmät tuotiin esiin tärkeänä työhön perehdyttäjänä. Eduskunnan kanslialta toivottiin perehdytystä etenkin lainsäädäntöprosessiin, kanslian tarjoamiin palveluihin, eduskuntatyön kirjoittamattomiin sääntöihin ja julkisuuteen ja median toimintaan liittyen. Perehdytyksiin toivottiin lisää vuorovaikutteisuutta, ja sähköisiä työkaluja ja toimintatapoja haluttiin entistä vahvemmin mukaan. Myös perehdytyksen jaksottaminen pidemmälle aikavälille nähtiin järkevänä.

Korona-aika näkyi myös tämän kyselyn vastauksissa. Hiljaisen tiedon siirtyminen on tärkeää myös kansanedustajien työssä, ja sen koettiin korona-aikana vaikeutuneen sosiaalisen kanssakäymisen ollessa rajoitettua.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön määrä ja rakenne

Eduskunnan kansliassa oli henkilöstöä vuoden 2021 lopussa yhteensä 495 henkilöä. Heistä valtaosa eli 85,3 % oli virkasuhteisia. Työsuhteisia oli 14,7 %.

Vakinaisen henkilöstön osuus oli 81,4 % ja määräaikaisten 18,6 %. Määräaikaisesta henkilöstöstä 67 oli kansanedustajien avustajia (vuonna 2020 81). Vuoden 2021 lopussa 129 kansanedustajan avustajapalvelu tuotettiin eduskuntaryhmien toimesta ryhmäkansliamallin mukaisesti.

Henkilötyövuosien (htv) määrä vuonna 2021 oli yhteensä 487,3 (vuonna 2020 502,9).

Henkilöstömäärä vuosina 2019–2021

Henkilöstö	2019	2020	2021
Virkasuhteisia	418	429	422
Työsuhteisia	92	91	73
Työsuhteisia kansanedustajan avustajia	78	81	67
Kokoaikaisia	483	487	465
Osa-aikaisia	27	33	30
Vakinaisia	401	405	403
Määräaikaisia	109	115	92
Naisia	304	313	303
Miehiä	206	207	192
Kokonaislukumäärä	510	520	495

Henkilöstömäärä yksiköittäin/osastoittain 2020-2021

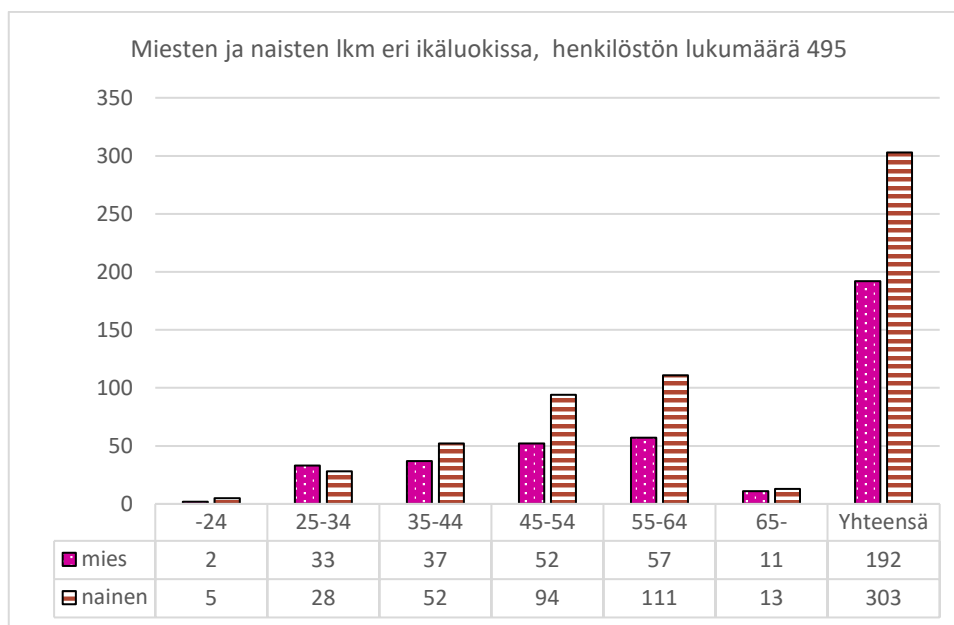
Yksikkö/osasto	Vakinaisia 2020	Vakinaisia 2021	Määräaikaisia 2020	Määräaikaisia 2021	Yhteensä 2020	Yhteensä 2021
Eduskunnan kanslia yhteiset	4	4	3	3	7	7
Keskuskanslia	59	61	8	6	67	67
Hallinto- ja palveluosasto	149	150	9	3	158	153
Valiokuntasihteeristö	69	70	1	6	70	76
Tieto- ja viestintäosasto	64	59	6	4	70	63
Kansainvälinen osasto	19	17	0	1	19	18
Turvallisuusosasto	39	40	7	2	46	42
Sisäinen tarkastus	1	1	0	0	1	1
Tietosuojavastaava	1	1	0	0	1	1
Kansanedustajien avustajat	0	0	81	67	81	67
Yhteensä	405	403	115	92	520	495

Henkilöstön ikärakenne

Eduskunnan kanslian koko henkilöstön keski-ikä oli 49,8 vuotta. Miesten keski-ikä oli 48,5 vuotta ja naisten keski-ikä 50,6 vuotta.

Vähintään 45-vuotiaiden osuus henkilöstöstä oli vuoden 2021 lopussa 68,3 %. Alle 35-vuotiaita henkilöstöstä oli 13,7 %. Eduskunnan kanslian suurin ikäryhmä olivat 55–64 -vuotiaat, joita oli 33,9 % henkilöstöstä.

Miesten ja naisten osuudet eri ikäluokissa 2021

Virkasuhteisen henkilöstön jakautuminen tehtävätasolle

Eduskunnan kanslian virkasuhteessa olevat, epj-palkkausjärjestelmään kuuluvat henkilöt (406 henkilöä) on luokiteltu Tahti-raportoinnissa valtion palkkatilastointiluokituksen mukaisella tehtävätasoluokituksella. Seuraavaan tarkasteluun on otettu mukaan myös epj-palkkausjärjestelmän ulkopuolisista virkamiehistä (16 henkilöä) eduskunnan kanslian sopimuspalkkaiset, johtavat virkamiehet (12 henkilöä) sekä tietosuojavastaava.

Työsuhteinen henkilöstö jää tämän tarkastelun ulkopuolelle, koska heihin ei sovelleta tehtävien vaativuusluokittelua, joka on tehtävätasoluokittelun perusteena.

Henkilöstön tehtävärakennetta kuvaavissa tarkasteluissa on käytetty seuraavaa tehtävätasoluokitusta:

Johtavat virkamiehet ja toimistopäälliköt: Tähän ryhmään kuuluvat eduskunnan kanslian johtavat virkamiehet sekä toimistopäälliköt ja toimistoihin verrattavien toimintayksiköiden esimiehet.

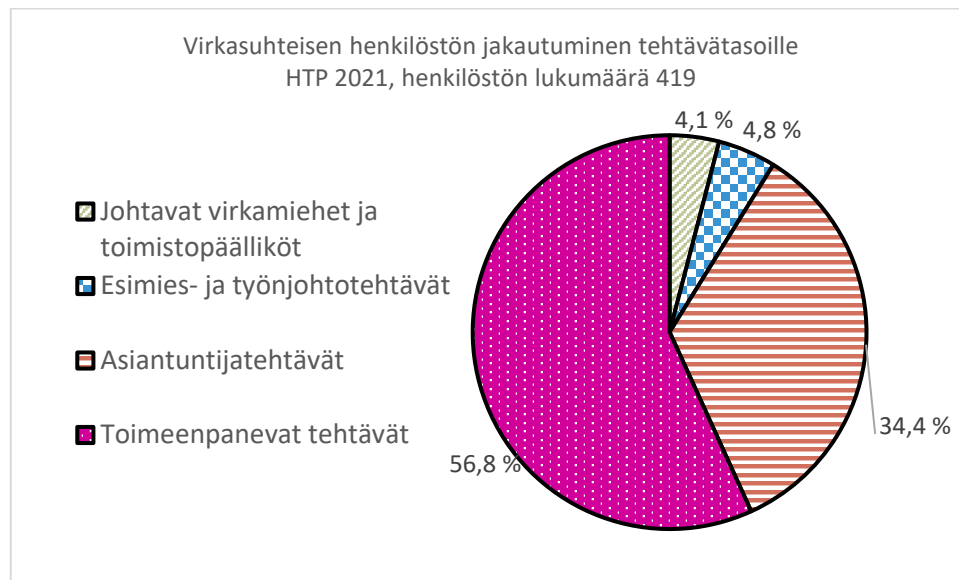
Esimies- ja työnjohtotehtävät: Tähän ryhmään luetaan virkamiehet, jotka toimivat työnjohto- ja esimiestehtävissä, mutta eivät kuulu johtavien virkamiesten ja toimistopäälliköiden ryhmään. Työnjohto- ja esimiestehtävien osuus työajasta on yli puolet. Esimiestehtäväryhmään kuuluu useita suorittavien tehtävien työnjohtotehtäviä.

Asiantuntijatehtävät: Tässä ryhmässä ovat virat ja tehtävät, joissa käytetään virkamiesvaltaa tai tehdään vaativia asiantuntijatyöitä. Johto- ja esimiestöiden osuus on alle puolet kokonaistyöajasta.

Toimeenpanevat tehtävät: Tähän ryhmään kuuluvat tehtävät, joista valtaosa tehdään annettujen ohjeiden tai toimeksiantojen perusteella. Tehtäviin ei sisälly esimies- tai johtamistehtäviä.

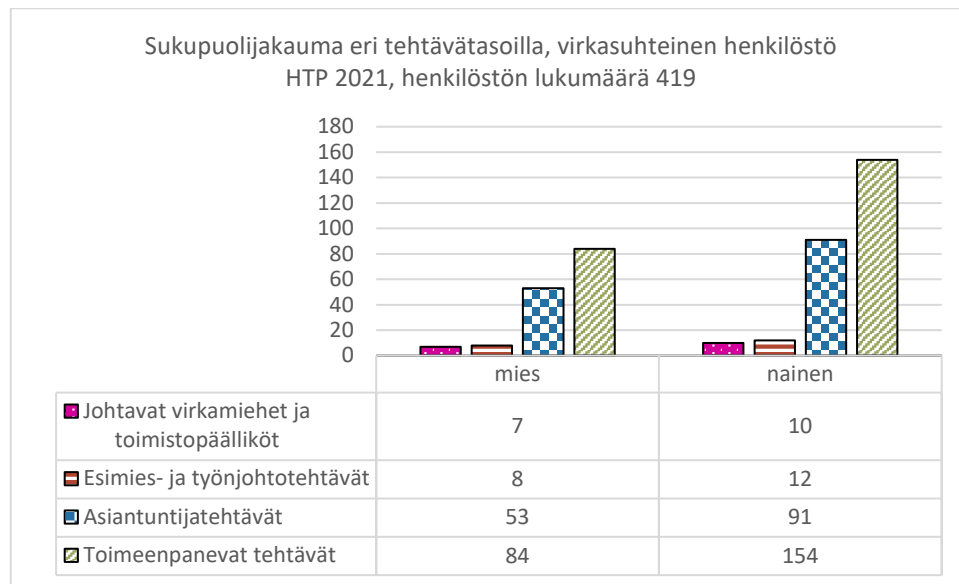
Toimeenpanevat tehtävät muodostavat suurimman tehtävätasoryhmän. Eduskunnan kansliassa toimeenpanevien tehtävien ryhmään on luokiteltu mm. palveluneuvojen ja laitoshuoltajien tehtävät sekä yleiset toimistotyöt.

Virkasuhteisen henkilöstön jakautuminen eri tehtävätasolle 2021

Johtotason-, esimies- ja työnjohtotehtävissä naisten osuus oli 59,5 % ja miesten osuus 40,5 %. Asiantuntijatehtävissä oli puolestaan naisia 63,2 % ja miehiä 36,8 %. Toimeenpaneissa tehtävissä naisten osuus oli 64,7 % ja miesten osuus 35,3 %.

Virkasuhteisen henkilöstön sukupuolijakauma eri tehtävätasoilla 2021

Henkilötyövuodet ja henkilöstömenot

Eduskunnan kanslian henkilöstön määrä oli 495 henkilöä vuonna 2021 ja heidän tuottamiensa henkilötyövuosien määrä 487,3 henkilötyövuotta (htv). Henkilötyövuoden hintaan lasketaan kaikki työnantajan maksamat kulut ja siten muodostuvat ns. kokonaistyyövoimakustannukset. Näin laskettuna yhden henkilötyövuoden hinta oli 73 833 euroa. Henkilötyöpäivän hinta oli 291,83 euroa.

Henkilötyövuodet, henkilötyövuoden hinta ja henkilötyöpäivän hinta 2018–2021

	2018	2019	2020	2021
Henkilötyövuosien määrä (HTV)	527,5	503,8	502,9	487,3
Henkilötyövuoden hinta (Kokonaistyyövoimakustannukset €/HTV)	65 289	70 383	71 312	73 833
Henkilötyöpäivän hinta (€)	260,12	280,41	281,87	291,83

Koulutus ja kehittäminen

Eduskunnan kanslian henkilöstön koulutukseen ja kehittämiseen käytettiin 0,8 työpäivää/htv ja keskimäärin 555 euroa/htv. Tässä kustannuksiin sisältyvät sekä koulutuksesta aiheutuneet välittömät kustannukset (mm. kurssi- ja seminaarimaksut) että välilliset kustannukset (keskimääräiset koulutusajan palkat työnantajamaksuineen).

Vuonna 2021 henkilöstön koulutuksen ja kehittämisen painopisteinä korostuivat henkilöstön sähköisten työmenetelmien ja digitaalisen osaamisen vahvistaminen, johtamisen ja esihenkilötyön kehittäminen sekä oman työn johtamisen sekä muutosten kohtaamiseen liittyvä osaamisen kehittäminen. Vuoden aikana jatkettiin kanslian johdon neuvottelupäivien järjestämistä sekä vakiinnutettiin kanslian henkilöstö- ja esihenkilöinfot säännöllisesti Teams-yhteydellä toteutettaviksi tilaisuuksiksi.

Vuoden 2021 aikana järjestettiin viisi kanslian henkilöstöinfoa. Esimiesinfoja järjestettiin vuoden aikana seitsemän kertaa. Esihenkilöille tarjottiin lisäksi kevään aikana mahdollisuus osallistua ulkopuolisen fasilitaattorin vetämiin pienryhmäcoaching-tapaamisiin. Syksyllä otettiin määräaikaiseen kokeilukäyttöön kanslian esihenkilöiden yhteinen Howspace-työtila, jota on hyödynnetty esihenkilöille suunnattujen yhteisten tilaisuuksien toteuttamisessa ja esihenkilöiden välisen vuoropuhelun tukena.

eOppivan käyttö oli aktiivista vuoden 2021 aikana. Kokeiltiin mm. kaksiosaista koulutusta, joka koostui eOppivasta itse katsotusta verkkokurssista ja tämän jälkeen osallistumisesta yhteiseen tunnin mittaiseen aamukahviwebinaariin, jossa keskusteltiin teemasta ja vaihdettiin kokemuksia.

Eduskunnan kanslian henkilöstön koulutusmenot vuonna 2021 olivat 186 833 euroa.

Koulutus ja kehittäminen sekä koulutuskustannukset 2018–2021, €/htv

Vuosi	2018	2019	2020	2021
Koulutus ja kehittäminen (sis. sekä välittömät että välilliset kustannukset), €/htv	969	795	483	555
Välittömät koulutuskustannukset, €/htv	575	474	280	383

Henkilöstön työkuunto

Sairauspoissaolot

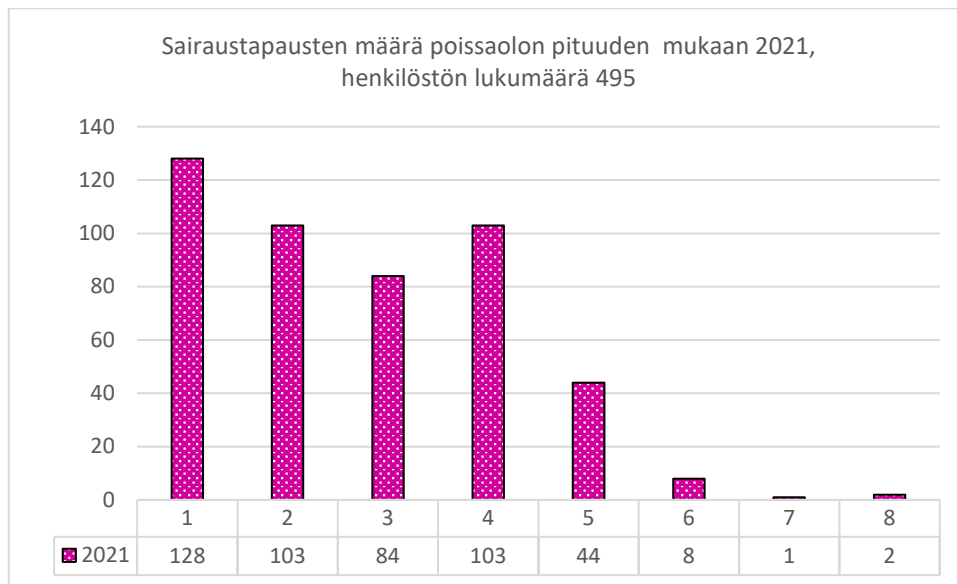
Sairauspäivien määrä laski edellisvuoden 3 462 päivästä 2 901 päivään (16,2 %). Lyhyiden (1–3 pv) sairauspoissaolojen määrä väheni edellisvuodesta 30,6 %, ja pitkien sairauspoissaolojen (4– pv) määrä väheni 29,1 %. Sairauspoissaolojen osuus (työpäivää/htv) laski 6,0 pv/htv:een.

Mikäli sairauspäivän kustannuksena käytetään keskimääräistä henkilötyöpäivän hintaa, olivat sairauspoissaolojen kustannukset vuonna 2021 846 599 euroa.

Sairaustapausten ja sairauspäivien määrä yhteensä vuosina 2020–2021 eduskunnan kansliassa

Vuosi	Sairaus- tapauksia kpl	Sairaus- päiviä kpl	Pv/ tapaus	Tapauksia/ henkilö	Pv/ henkilö	Tapauksia/ htv	Pv/htv
2020	677	3462	5,1	2,2	11,1	1,3	6,9
2021	473	2901	6,1	2,0	12,2	1,0	6,0

Sairaustapausten määrä poissaolon pituuden mukaan 2021

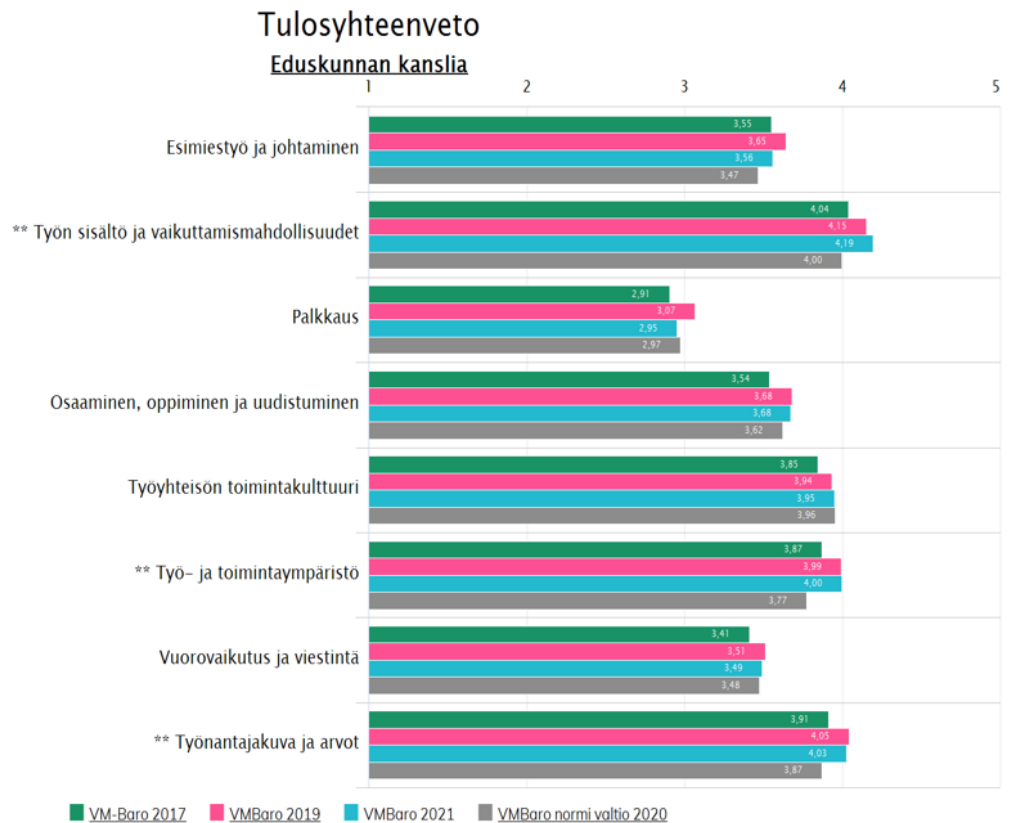

Työhyvinvointi

Eduskunnan kanslian työtyytyväisyyskysely toteutettiin 3.-16.5.2021 välisenä aikana valtion yhteisellä VMBaro-työkalulla. Toteutettuun kyselyyn saatiin yhteensä 348 vastausta (72 %) eli selvästi enemmän kuin edellisissä työtyytyväisyyskyselyissä (64 % vuonna 2019). Kyselyyn vastanneista 9 % oli kansanedustajien avustajia (vuonna 2019 8 %). Numeeristen vastausten lisäksi kyselyssä annettiin noin 1 200 avovastausta.

Kyselyn tulosten perusteella kanslian työtyytyväisyys oli vaikeasta koronavuodesta huolimatta hyvällä tasolla. Kyselyn keskeisen sisällön muodostavien kahdeksan osa-alueen tulokset olivat keskimäärin samalla tasolla kuin vuonna 2019 toteutetussa työtyytyväisyyskyselyssä ja valtionhallinnossa yleisesti vuonna 2020. Työtyytyväisyyttä yleisellä tasolla kuvaava työtyytyväisyysindeksi (3,77) on pysynyt samalla tasolla kuin vuonna 2019 ja on kymmenyksen korkeampi kuin valtionhallinnossa keskimäärin.

* = Tilastollisesti merkitsevä ero (95%),
 ** = Erittäin merkitsevä ero (99%)
 Asteikko 1 = 5, 5 = paras

Syyskuussa toteutettiin koronapandemia-ajan etä- ja läsnätyötä koskeva kysely. Kyselyssä selvitettiin, miten eduskunnan kanslian henkilöstö (kanslian palveluksessa työskentelevät virkamiehet ja avustajat) on kokenut koronapandemian aikaisen työskentelyn etä- ja läsnätyössä sekä millaisia toiveita työn tekemiseen jatkossa liittyy. Kyselyyn vastasi 375 henkilöä.

Puolet vastaajista (n = 188) kertoi työskentelevänsä kyselyn vastaushetkellä pääasiallisesti etätyössä. Etä- ja läsnätyössä, eli hybridityössä, kertoi työskentelevänsä 30 % vastaajista ja pääasiallisesti läsnätyössä 20 % vastaajista. 72 % vastaajista (n = 270) on sitä mieltä, että työn tekeminen on sujunut hyvin kuluneen koronapandemian aikana. 18 % vastaajista kokee, että työn tekeminen on sujunut kohtalaisesti. Joitakin haasteita on puolestaan ollut 35 vastaajalla ja kahden vastaajan mielestä töiden tekeminen on sujunut huonosti kuluneena aikana.

Vastaajia pyydettiin miettimään omaa tulevaa keskivertotyöviikkoon ja arvioimaan, kuinka monena päivänä tulisi jatkossa fyysisesti työpaikalle, jos voisi itse valita. Kyselyyn vastanneista vajaa kolmannes, 27 % (n = 102) arvioi, että tulisi jatkossa 3 päivänä läsnätöihin toimistolle. Neljäsosa vastaajista (n = 91) tulisi puolestaan 2 kertaa viikossa läsnätöihin. Melkein kaikki vastaajat, eli 92 % (n = 343), haluaisivat tehdä jatkossa läsnä- ja etätyötä eli hybridityötä. Vain 28 vastaajaa haluaisi tehdä jatkossa pelkästään läsnätyötä.

Toimintakertomuksen henkilöstötiedot taulukkona

	2019	2020	2021	Vuosi- muu- tos %
1. Henkilöstöresurssit				
henkilöstömäärä	510	520	495	-4,8
naiset	304	313	303	-3,2
miehet	206	207	192	-7,2
henkilötyövuodet	503,8	502,9	487,3	-3,1
keski-ikä	48,2	48,6	49,8	2,3
naiset	49,1	49,3	50,6	2,6
miehet	47,0	47,6	48,5	1,8
henkilöstömäärät ikäluokittain				
-24	7	7	7	0,0
25-34	85	82	61	-25,6
35-44	97	96	89	-7,3
45-54	141	149	146	-2,0
55-64	170	168	168	0,0
65-	10	18	24	33,3
koulutustasoindeksi	5,2	5,3	5,3	0,2
naiset	5,3	5,4	5,4	1,1
miehet	5,0	5,1	5,0	-1,4
vakinaiset	401	405	403	-0,5
naiset	251	251	254	1,2
miehet	150	154	149	-3,2
määräaikaiset	109	115	92	-20,0
naiset	53	62	49	-21,0
miehet	56	53	43	-18,9
kokoaikaiset	483	487	465	-4,5
naiset	282	288	279	-3,1
miehet	201	199	186	-6,5
osa-aikaiset	27	33	30	-9,1
naiset	22	25	24	-4,0
miehet	5	8	6	-25,0
säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	82,0	83,6	82,9	-0,5
palkkasumma, €/vuosi	28 974 623,6	29 286 427,3	29 793 880,1	2,7
josta johdon palkkasumma, €/vuosi	389 352,4	450 402,7	607 307,9	34,8
tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
josta johdon tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
luontoisetuudet, €/vuosi	654 202,4	442 676,4	372 560,0	-15,8
josta johdon luontoisetuudet, €/vuosi	5 783,3	5 044,2	6 276,2	24,4
henkilösivukulut, €/vuosi	5 185 563,2	5 528 636,0	5 234 715,1	-4,4
josta eläkekulut, €/vuosi	5 076 733,3	5 239 845,0	4 910 985,3	-5,4
kokonaistyövoimakustannukset, €/vuosi	35 457 944,5	35 862 682,7	36 259 020,8	2,1

	2019	2020	2021	Vuosi- muu- tos %
tehdyn työajan palkkojen %- osuus palk- kasummasta	79,9	80,7	79,6	-1,1
välilliset työvoimakustannukset, €/vuosi	12 321 052,7	12 234 852,2	12 548 983,4	3,0
välillisten työvoimakustannusten %- osuus tehdyn työajan palkoista	53,3	51,8	52,9	1,4
henkilötyövuoden hinta, €	70 382,8	71 311,8	74 405,7	5,3
2. Työhyvinvointi				
kokonaistyötyytyväisyysindeksi				
lähtövaihtuvuus, %	6,1	8,4		
tulovaihtuvuus, %	4,8	7,8	4,0	-48,5
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,2	0,0	0,0	0,0
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	7,8	6,9	6,0	-13,5
sairaustapauksien lkm	1 248	677	473	-30,1
3. Henkilöstöinvestoinnit				
työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	343	216,7	273,3	26,1
työkunnon edistäminen, €/htv	1 150,40	909,3	965,9	6,2
koulutus ja kehittäminen, työpäivää/htv	1,3	1,0	0,8	-20,5
koulutus ja kehittäminen, €/htv	794,6	522,4	586,4	12,2
työterveyshuolto, €/htv	545,1	576,6	731,6	26,9
henkilöstöinvestoinnit yhteensä, €/htv	2 833,10	2 224,9	2 557,2	14,9

Tilinpäätösanalyysi

Rahoituksen rakenne

Eduskunnan ja eduskunnan kanslian rahoitus tulee kokonaisuudessaan valtion talousarvion kautta.

Talousarvion toteutuminen

Tilinpäätöstarkastelussa on eduskunnan pääluokasta (PL 21) huomioitu eduskunnan kanslian (21.10.) lisäksi myös kansanedustajat (21.01.), eduskunnan oikeusasiamies (21.20.) ja eduskunnan muut menot (21.90.). Eduskunnan kanslia budjetoit määrärahat kansanedustajien toimintamenoihin sekä eduskuntaryhmien ryhmäkanslioille, joiden määrärahat muodostavat eduskunnan muut menot. Eduskunnan kirjanpitoyksikkö puolestaan muodostuu eduskunnan kansliasta ja eduskunnan oikeusasiamiehen kansliasta.

Yllä oleva rajausta huomioiden eduskunnan pääluokassa vuoden 2021 talousarvioon varatut määrärahat ylittivät eduskuntaryhmille maksettavan avustajatuen (21.10.51.) osalta. Kaikkien muiden momenttien määrärahat riittivät. Eduskunnan kansliatoimikunta hyväksyi ylityksen kokouksessaan 10.2.2022.

Eduskunnan talousarvio oli 105,86 milj. euroa (vuonna 2020 105,47 milj. euroa) ja talousarvion käyttö 98,63 milj. euroa (vuonna 2020 98,45 milj. euroa). Lisäksi edelliseltä vuodelta siirtynyttä erää käytettiin 1,94 milj. euroa (vuonna 2020 4,43 milj. euroa). Mikäli edellä mainituista määrärahoista jätetään huomioimatta arvonlisäverot sekä eduskunnan oikeusasiamies, olivat eduskunnan menot vuonna 2021 88,85 milj. euroa (vuonna 2020 90,68 milj. euroa). Jokaista suomalaista kohden eduskunnan menot olivat noin 16 euroa.

Kansanedustajien toimintamenot

Kansanedustajien toimintamenoihin (21.01.01.) myönnettiin valtion vuoden 2021 talousarviossa 22,22 milj. euroa (vuonna 2020 22,25 milj. euroa). Määrärahaa käytettiin 21,43 milj. euroa eli se alittui 0,79 milj. eurolla (3,5 %). Koronavirusepidemian jatkuessa kansanedustajien kotimaan matkustuspalvelujen käyttö pysyi alhaisella tasolla ja näkyi edelleen siirtymänä julkisista liikennevälineistä oman auton käyttöön. Myös kansanedustajien etätyömahdollisuudet vähensivät kotimaan matkustusta. Edustajanpalkkioiden tasoon ei tehty muutoksia vuonna 2021. Niitä on korotettu edellisen kerran huhtikuussa 2019.

Vuonna 2020 määrärahan käyttö oli 21,35 milj. euroa, joten nousua vuodesta 2020 oli 0,4 %. Määrärahan vuosittainen vaihtelu on ollut hyvin pientä.

Eduskunnan kanslian toimintamenot

Eduskunnan kanslian toimintamenoihin (21.10.01) myönnettiin valtion vuoden 2021 talousarviossa 58,00 milj. euroa (vuonna 2020 56,90 milj. euroa) ja määrärahan käyttö oli 54,01 milj. euroa käyttöprosentin ollessa 93,1 % (vuonna 2020 52,67 milj. euroa). Nousua edellisvuodesta oli 1,34 milj. euroa eli 2,5 %. Nousua selittävät ennen kaikkea kasvaneet palvelujen ostot etenkin eduskunnan tietohallinnossa ja kiinteistötoimessa.

Talousarviossa kanslian toimintamenoihin sisältyvät eduskunnan kanslian palveluksessa olevien kansanedustajien avustajien menot 3,55 milj. euroa (vuonna 2020 3,53 milj. euroa).

Määrärahan käyttö oli 2,95 milj. euroa (vuonna 2020 3,22 milj. euroa). Vuoden 2021 alussa neljän eduskuntaryhmän (kok, ps, r, at) avustajat työskentelivät eduskunnan kanslian palveluksessa. 1.4.2021 lukien myös kokoomuksen eduskuntaryhmä siirtyi osittain ryhmäkansliamalliin. Ryhmäkansliamallissa olevat seitsemän eduskuntaryhmää (sd, kok osittain, kesk, vihr, vas, kd, liik) tarjoavat edustajilleen avustajapalvelut eduskuntaryhmien kanslioista. Näille eduskuntaryhmille maksettava avustajatuki (21.10.51) kompensoi avustajien palkkaamisesta aiheutuvia menoja.

Eduskunnan kanslian toimintamenomomentin käyttö jakautui kululajeittain seuraavasti:

Kululaji (1 000 euroa)	2020	2021	%-osuus	Muutos	Muutos 2020/2021 %
Henkilöstökulut	34 856	35 068	64,9 %	+213	+0,6 %
Palvelujen ostot	10 977	11 754	21,8 %	+777	+7,1 %
Muut kulut	2 990	3 246	6,0 %	+256	+8,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 588	3 720	6,9 %	+132	+3,7 %
Vuokrat	131	202	0,4 %	+71	+54,2 %
Käyttöomaisuus-hankinnat	173	17	0,03 %	-156	-90,2 %
Toiminnan tuotot	-30	0	0 %	+30	-100 %
Satunnaiset tuotot	-12	0	0 %	+12	-100 %
Kaikki yhteensä	52 673	54 008	100,0 %	+1 335	+2,5 %

Eduskunnan kanslian toimintamenoista maksetut palkkamenot henkilösivukuluineen ilman kansanedustajien avustajien palkkoja ja ulkopuolisten palkkioita olivat 31,55 milj. euroa (vuonna 2020 31,16 milj. euroa). Nousua oli 0,39 milj. euroa eli 1,3 %.

Henkilöstökulut kasvoivat kokonaisuudessaan 0,21 milj. eurolla eli 0,6 % vuoteen 2020 verrattuna. Ne muodostavat noin 65 % eduskunnan kanslian toimintamenoista. Työnantajamaksut laskivat vuoden 2020 18,53–20,03 %:sta vuoden 2021 17,35–18,85 %:iin palkan- tai palkkionsaajan iästä riippuen. Myös kansanedustajan avustajien palkkoja maksettiin edellisvuotta vähemmän, sillä 15 Kokoomuksen eduskuntaryhmän avustajaa siirtyi huhtikuussa 2021 eduskuntaryhmän palvelukseen ja ryhmälle palkkauksesta aiheutuvia menoja ryhdyttiin kompensoimaan avustajatukimomentilta 21.10.51. Eduskunnan virka- ja työehtosopimukset puolestaan nostivat palkkoja 1,0 %:lla 1.5.2021 lukien ja 0,97 %:lla 1.6.2021 lukien. Henkilöstökuluja kasvattivat myös eduskunnan omat päätökset eduskunnan palkkausjärjestelmän (EPJ) mukaisten suoritusarviointien ja vaativuusluokkien korotuksista. Lisäksi henkilöstölle maksettiin rahasuorituksena korvaus käyttämättömistä lounaseduista etätyömääräyksestä johtuen.

Suurimpana yksittäisenä syynä menojen kasvulle oli palvelujen ostojen kasvu 0,78 milj. eurolla eli 7,1 % vuoteen 2020 verrattuna. Eniten lisääntyivät tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalveluiden, valtionhallinnon sisäisten ICT-palvelujen, muiden koneiden laitteiden korjaus- ja kunnossapitopalveluiden sekä asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden ostot. Suurinta laskua oli ICT-käyttöpalveluissa, jotka muodostavat 5,40 milj. euron osuudellaan lähes puolet palvelujen ostoista. Koronavirusepidemiasta johtuen etenkin ravitsemuspalvelujen ostot pysyivät edelleen normaalia alhaisemmalla tasolla.

Muissa kuluissa patentti-, lisenssi- ja käyttöoikeusmaksut kasvoivat 0,23 milj. euroa vuodesta 2020. Matkustuspalvelujen ostot pysyivät normaalia toimintavuotta alhaisemmalla tasolla koronatilanteesta johtuen. Muihin kuluihin sisältyy myös eduskunnan kanslian Kokoomuksen eduskuntaryhmälle elokuussa 2021 maksama summa 0,09 milj. euroa, jolla korvattiin ns. ryhmäkansliamalliin 1.4.2021 siirtyneiden kansanedustajan avustajien lomarahat ja -korvaukset.

Suurimpina yksittäisinä syinä menojen kasvulle aine-, tarvike- ja tavarahankinnoissa olivat eduskunnan mobiililaitteiden uusiminen sekä energiakustannusten (lämmitys, sähkö) kasvu energian hinnan voimakkaan nousun, lämmitys- ja jäädytystarpeen kasvun sekä koronapandemian aiheuttaman ilmanvaihdon tehostamistarpeen myötä. Arvoltaan vähäisten koneiden, kalusteiden ja kuljetusvälineiden hankinnat puolestaan vähenivät merkittävästi mm. vuosina 2019–2020 toteutetun eduskunnan työasemauudistuksen jälkeen. Vuokrien kasvu johtui etenkin eduskunnan ulkopuolisen varastotilan kustannusten siirtymisestä peruskorjauksen toimintamenoista kanslian toimintamenojen piiriin.

Käyttöomaisuushankinnat vähenivät 0,16 milj. eurolla vuodesta 2020. Merkittävää laskua selittää etenkin vertailuvuonna 2020 tehty edustuskäyttöön tarkoitettun henkilöauton hankinta. Vastaavia hankintoja ei vuonna 2021 ollut.

Toiminnan tuottoja tai satunnaisia tuottoja ei vuonna 2021 kanslian toimintamenoissa ollut. Vertailuvuonna 2020 ne muodostuivat pääosin eduskunnan käytöstä poistettujen kuljetusvälineiden myyntivoitoista sekä eduskunnan kanslian saamista vakuutuskorvauksista.

Vuoden 2021 talousarvio ei sisältänyt suuria kertaluonteisia menoeriä. Vertailuvuonna 2020 puolestaan varauduttiin Suomen EU-puheenjohtajuuskauden loppuun viemisestä sekä eduskunnan työasemauudistuksen jatkamisesta johtuviin noin 1,1 milj. euron kertaluonteisiin kustannuksiin. Niistä aiheutuneet kustannukset toteutuivat yhteensä 0,61 milj. euron suuruisina koronatilanteen rajoittaessa toimintaa.

Koronavirusepidemiasta aiheutui eduskunnan kanslialle vuonna 2021 noin 1,13 milj. euron ennakkoimattomat kustannukset (vuonna 2020 noin 1,32 milj. euroa). Toimintamenoihin kohdistui 1,12 milj. euroa ja tietohallinnon investointimenoihin 0,01 milj. euroa (vuonna 2020 toimintamenoihin 0,85 milj. euroa ja tietohallinnon investointimenoihin 0,48 milj. euroa.) Tietohallinnossa koronatilanteesta aiheutunut toimintamenojen lisäys koostui pääosin ja aiempaa laajemmasta mittakaavassa ohjelmistojen käyttöoikeuskustannuksista. Osin ohjelmistojen käyttöoikeuskustannukset olisivat nousseet myös pandemiasta riippumatta.

Kanslian toimintamenoista maksetut koronaepidemiaan liittyvät kustannukset jakautuivat vuonna 2021 seuraavasti:

Toimintayksikkö	Koronaan liittyvät hankinnat/menoerät	Euroa
Eduskunnan kanslian kaikki toimintayksiköt	Henkilöstön lounasetukompensatio etätyöstä johtuen	298 726
Työterveysasema	Koronatestit	97 846
Tietohallintotoimisto	Ohjelmistojen käyttöoikeusmaksut, tietoturva	400 000 (arvio)
Kiinteistötoimisto	Ilmanvaihdon tehostamisesta aiheutuneet energiakustannukset, koronarajoitusten aiheuttamista tilamuutoksista johtuvat ylimääräiset kaluste-hankinnat, puhdistusaineet ja -tarvikkeet	100 000 (arvio)

Toimintayksikkö	Koronaan liittyvät hankinnat/menoerät	Euroa
Hallinto- ja palveluosaston esikuntatoiminnot	Kasvomaskit ja muut suojavarusteet, pikatestit	50 777
Palvelukeskus / henkilöstöpalvelut ja asiointi- ja tapahtumapalvelut	Ravintolakonseptin muutos, desinfioivat siivous-pyyhkeet kokoustiloihin	170 000
Yhteensä		n. 1 117 000

Toisaalta koronavirusepidemiasta aiheutui myös merkittäviä ennakoimattomia säästöjä mm. matkustus-, koulutus- ja ravitsemuspalvelujen käyttöön.

Arvonlisäveromenot

Arvonlisäveromenoihin (21.10.29) myönnettiin valtion vuoden 2021 talousarviossa 6,00 milj. euroa (vuonna 2020 6,50 milj. euroa). Vuoden 2021 määrärahasta käytettiin 4,42 milj. euroa (vuonna 2020 5,13 milj. euroa). Laskua edellisvuodesta oli 13,8 %. Syynä oli etenkin palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen väheneminen johtuen mm. koronavirustilanteesta sekä peruskorjauksen valmistuminen vuonna 2020.

Avustajatuki eduskuntaryhmille

Eduskuntaryhmille maksettavaan avustajatukeen (21.10.51) myönnettiin valtion vuoden 2021 talousarviossa 5,19 milj. euroa (vuonna 2020 5,10 milj. euroa). Vuonna 2021 määrärahaa käytettiin 5,70 milj. euroa (vuonna 2020 5,04 milj. euroa), joten nousua edellisvuodesta oli 13,1 %. Talousarviossa myönnetty määräraha ylittyi 0,51 milj. eurolla johtuen Kokoomuksen eduskuntaryhmän osittaisesta siirtymisestä ryhmäkansliamalliin huhtikuussa 2021.

Ns. ryhmäkansliamallissa ja samalla avustajatuen piirissä oli alkuvuonna 2021 kuusi eduskuntaryhmää (sd, kesk, vihr, vas, kd, liik), ja myös Kokoomuksen eduskuntaryhmä siirtyi osittain ryhmäkansliamalliin 1.4.2021 lukien. Näissä eduskuntaryhmissä on edustajien avustajapalvelut järjestetty eduskunnan kanslian sijasta eduskuntaryhmän toimesta. Eduskuntaryhmille on maksettu avustajatukea kompensoimaan avustajien palkkaamisesta aiheutuvia menoja. Tuen suuruus eli edustajakohtainen kompensatio oli 1.8.2020 lukien 3 783 euroa/edustaja/kk ja 1.6.2021 lukien 3 822 euroa/edustaja/kk. Avustajatuen 1,0 %:n korotuksessa huomioitiin eduskunnan työehtosopimuksen mukaiset avustajien palkankorotukset (1,0 % 1.5.2021 lukien ja 0,97 % 1.6.2021 lukien), työnantajan sivukulujen lasku sekä luontoisetujen ja hallintokulujen kompensatian lievä kasvu.

Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet

Tietohallinnon laitehankintoihin ja kehittämishankkeisiin (21.10.70) myönnettiin valtion vuoden 2021 talousarviossa 4,00 milj. euroa (vuonna 2020 4,00 milj. euroa). Määrärahaa myös siirtyi edelliseltä tilikaudelta 1,94 milj. euroa (4.20.21.10.70.), joten sitä oli vuonna 2021 käytettävissä 5,94 milj. euroa.

Vuonna 2021 määrärahan käyttö oli 3,20 milj. euroa (vuonna 2020 5,12 milj. euroa), josta hieman yli puolet koostui edelliseltä tilikaudelta siirtyneestä erästä. Laskua edellisvuodesta oli 1,92 milj. euroa eli 37,5 %. Kustannuksiltaan suurimpana hankkeena oli Eduksi-järjestelmän kehittäminen (Eduksi, Eduksi.NET-kehitys, Eduksi FileNet-kehitys ja Eduksi FrameMaker-kehitys).

Koronavirusepidemiasta aiheutui tietohallinnon investointimenoihin noin 0,01 milj. euron ennakoidut kustannukset. Niitä aiheutui kansanedustajien etätyön tukemisesta. Vaikka nämä ennakoidut kustannukset aiheutuivat akuutista koronavirustilanteesta, palvelevat toteutetut tekniset ratkaisut eduskuntaa myös tulevana vuosina.

Talousarviomäärärahasta jäi käyttämättä 2,74 milj. euroa, joka siirtyi vuodelle 2022.

Eduskunnan oikeusasiamies

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenoihin sisältyvät eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian lisäksi myös Ihmisoikeuskeskuksen menot. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenoihin (21.20.01.) myönnettiin valtion vuoden 2021 talousarviossa 7,52 milj. euroa (vuonna 2020 7,23 milj. euroa). Vuonna 2021 määrärahaa käytettiin 7,30 milj. euroa (vuonna 2020 7,07 milj. euroa) eli kasvua edellisvuodesta oli 3,3 %. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian yhteydessä toimivan Ihmisoikeuskeskuksen talousarviomääräraha ylittyi 0,03 milj. eurolla etenkin ennakoitua suuremmista ulkopuolisten palkkioista ja asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen ostoista johtuen, mutta oikeusasiamiehen kanslian määrärahasäästöjen ansiosta talousarvion momentti 21.20.01. ei kokonaisuudessaan ylittynyt.

Kansliatoimikunnan 17.12.2020 ja 16.12.2021 tekemien päätösten mukaisesti eduskunnan kanslian ja eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian henkilöstölle korvattiin virkaehtosopimuksen mukainen lounasetu siltä osin kuin etu oli jäänyt käyttämättä 1.1.–30.6.2021 ja 24.11.–31.12.2021 etätyömääräyksen vuoksi. Tämä ennakoidun palkkamenon oli oikeusasiamiehen kanslian osalta 0,06 milj. euroa ja se sisältyy oikeusasiamiehen kanslian ja Ihmisoikeuskeskuksen palkkamenoihin. Vertailuvuonna 2020 ajalta 16.3.–31.12.2020 maksettu lounasetukorvaus 0,06 milj. euroa kohdennettiin tilinpäätösteknisistä syistä oikeusasiamiehen kanslian tekniselle toimintayksikölle eikä se näin ollen sisälly yksikkökohtaisiin palkkamenoihin.

Eduskunnan muut menot

Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen (21.90.50.) muodostaa eduskunnan muut menot. Niihin myönnettiin valtion vuoden 2021 talousarviossa 4,51 milj. euroa (vuonna 2020 4,38 milj. euroa). Tuen käyttötarkoitus on säädetty momentin perusteluissa sekä tuen suuruus ja määräytymisperusteet talousarvion perustelujen selvitysosassa. Ryhmäkansliarahaa korotettiin vuodelle 2021 eduskunnan virka- ja työehtosopimuksen mukaisen palkankorotuslinjan mukaisesti 3,07 %:lla. Edellinen 2,0 %:n korotus tehtiin vuodelle 2020. Ryhmäkansliarahaa määrätty siten, että se on 1 724 euroa/kuukausi jokaista kansanedustajaa kohden sekä 3 448 euroa/kuukausi perussummana jokaiselle vaalituloksen perusteella muodostetulle eduskuntaryhmälle.

Ryhmäkansliarahaa on maksettu 1.1.–9.6.2020 välisenä aikana yhdeksälle vaalituloksen myötä perustetulle eduskuntaryhmälle ja eduskuntaryhmä Ano Turtiaisen (nyk. eduskuntaryhmä Valta kuuluu kansalle) perustamisen myötä 10.6.2020 lukien kymmenelle eduskuntaryhmälle. Vuoden 2021 määrärahasta käytettiin 4,51 milj. euroa (vuonna 2020 4,37 milj. euroa). Kasvua oli 3,2 %.

Tuotto- ja kululaskelma

Eduskunnan kirjanpitoyksikön tilikauden 2021 tuotto-/kulujäämä oli -104,53 milj. euroa (vuonna 2020 -101,53 milj. euroa, kasvua 3,0 %).

Toiminnan tuotot vuonna 2021 olivat 0,08 milj. euroa (vuonna 2020 0,06 milj. euroa, nousua 38,3 %). Ne koostuvat suurimmaksi osaksi perintätuotoista, vanhojen työasemien kiertäyksestä saaduista myyntituotoista sekä eduskunnan postin palvelupisteen myynneistä.

Tuotto- ja kululaskelman mukaiset toiminnan kulut olivat seuraavat:

Kululaji (1 000 euroa)	2020	2021	Muutos	Muutos 2020/2021 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3 918	3 729	-189	-4,8 %
Henkilöstökulut	57 823	58 837	+1 014	+1,8 %
Vuokrat	199	203	+4	+2,0 %
Palvelujen ostot	12 982	12 177	-805	-6,2 %
Muut kulut	8 085	8 343	+258	+3,2 %
Valmistus omaan käyttöön (-)	-1 369	-6	+1 364	+99,6 %
Poistot	5 419	6 729	+1 310	+24,2 %
Toiminnan kulut yhteensä	87 058	90 012	+2 955	+3,4 %

Toiminnan kulut vuonna 2021 olivat 90,01 milj. euroa (vuonna 2020 87,06 milj. euroa). Nousua oli 3,4 %. Toiminnan kuluissa merkittävimmät erät ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot.

Henkilöstökulut olivat 58,84 milj. euroa (vuonna 2020 57,82 milj. euroa). Ne nousivat 1,01 milj. euroa eli 1,8 %. Ulkopuolisten palkkioiden suurin erä ovat kansanedustajien palkkiot. Valtion kirjanpitojärjestelmästä johtuen kansanedustajien palkkioita käsitellään ulkopuolisten kuluina, vaikka kyseessä on eduskunnan ydintoiminta. Vuonna 2021 henkilöstökulujen kasvuun vaikuttivat etenkin työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset palkankorotukset (1,0 % 1.5.2021 lukien ja 0,97 % 1.6.2021 lukien) sekä henkilöstölle maksettu lounasetukompensatio etätyömääräyksestä johtuen. Työnantajan sivukulut laskivat puolestaan noin 1,2 % yksikköä vuodesta 2020.

Palvelujen ostot olivat 12,18 milj. euroa ja ne vähenivät edellisvuodesta 0,81 milj. eurolla eli 6,2 %. Pääasiallisena syynä oli muiden rakennusten korjaus- ja kunnossapitopalveluiden ostojen merkittävä väheneminen. Ne vähenivät 1,22 milj. eurolla vuodesta 2020 eduskunnan peruskorjauksen valmistuttua vuoden 2020 lopussa. ICT-käyttöpalvelujen ostot muodostivat noin 44 % kaikista palvelujen ostoista. Ne vähenivät 0,28 milj. eurolla vuoteen 2020 verrattuna. Kasvua oli puolestaan tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalveluissa, valtionhallinnon sisäisissä ICT-palveluissa sekä muiden koneiden ja laitteiden korjaus- ja kunnossapitopalveluissa.

Muissa kuluissa merkittävin erä kansanedustajien kulukorvausten lisäksi ovat matkustuspalvelut. Ne olivat vuonna 2021 1,10 milj. euroa ja laskivat 8,5 % vuodesta 2020. Matkustuspalvelujen normaalia alhaisempaan käyttöön olivat myös vuonna 2021 syynä koronavirusepidemiasta johtuneet matkustusrajoitukset sekä kansanedustajien etätyön mahdollista-

minen. Toisaalta kilometrikorvauksia maksettiin 0,69 milj. euroa (vuonna 2020 0,64 milj. euroa), mikä oli ns. normaalivuotta korkeammalla tasolla. Patentti-, lisenssi- ja käyttöoikeusmaksut kasvoivat 0,23 milj. euroa. Muihin kuluihin sisältyy myös eduskunnan kanslian Kokoomuksen eduskuntaryhmälle elokuussa 2021 maksama summa 0,09 milj. euroa, jolla korvattiin ns. ryhmäkansliamalliin 1.4.2021 siirtyneiden kansanedustajan avustajien lomarahat ja -korvaukset.

Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa arvoltaan vähäisten koneiden, kalusteiden ja kuljetusvälineiden hankinnat vähenivät merkittävästi mm. vuosina 2019–2020 toteutetun eduskunnan työasemauudistuksen päätyttyä. Energiakustannukset (lämmitys, sähkö) puolestaan kasvoivat 0,43 milj. eurolla vuodesta 2020 huolimatta laajamittaisesta etätyöskentelystä. Syynä oli energian hinnan tuntuva nousu, lämmitys- ja jäädytystarpeen kasvu sekä koronapandemian aiheuttama ilmanvaihdon tehostamistarve. Muiden aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden menot kasvoivat 0,36 milj. euroa. Tätä selittää etenkin eduskunnan kanslian mobiililaitteiden uusiminen keväällä 2021.

Vuokrat pysyvät lähes vuoden 2020 tasolla. Muutosta valmistuksessa omaan käyttöön selittää eduskunnan peruskorjauksen päätyminen, kun viimeiset peruskorjaukseen liittyvät työt toteutettiin vuoden 2020 aikana. Poistot koneista ja laitteista kasvoivat.

Lisääntyneet korot euromääräisistä saamisista liittyivät perinnästä saatuihin korkoihin. Muut siirtotalouden kulut sisältävät avustukset eduskuntaryhmien ryhmäkanslioille sekä eduskuntaryhmille maksettavan avustajatuen. Vuonna 2021 maksetut avustajatukimenot kasvoivat avustajatuen tason nousun myötä sekä Kokoomuksen eduskuntaryhmän siirryttyä osittain ns. ryhmäkansliamalliin huhtikuussa 2021. Myös ryhmäkansliarahaa korotettiin vuonna 2021.

Suoritetut arvonlisäverot olivat vuonna 2021 4,42 milj. euroa. Laskua vuoteen 2020 verrattuna oli 0,71 milj. euroa (-13,9 %). Laskua selittää etenkin palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen väheneminen johtuen koronavirustilanteesta sekä peruskorjauksen valmistumisesta vuoden 2020 lopussa.

Tase

Eduskunnan taseen loppusumma oli 355,93 milj. euroa (vuonna 2020 359,37 milj. euroa, laskua 1,0 %).

Vastaavaa

Taseen Vastaavaa jakaantui tase-erittäin seuraavasti:

Tase-erä (1 000 euroa)	2020	2021	Muutos	Muutos 2020/2021 %
Kansallisomaisuus	299 621	299 621	-	-
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	59 732	56 223	-3 508	-5,9 %
Vaihto- ja rahoitusomaisuus	19	89	+70	+375,4 %
Vastaavaa yhteensä	359 371	355 933	-3 438	-1,0 %

Kansallisomaisuus

Kansallisomaisuuteen luettavat eduskunnan kiinteistöt on arvostettu vuoden 1997 kiinteistöveron perusteena käytettyihin verotusarvoihin. Niihin on lisätty peruskorjauksesta aiheutuneet investointikustannukset. Kansallisomaisuuteen kuuluvat eduskunnan maa-alueet, eduskuntatalo sekä siihen kiinteästi liittyvät A- ja B-rakennukset, toimistorakennus C siihen liittyvine varasto-, väestönsuoja- ja pysäköintitiloineen sekä toimistorakennus D. Kansallisomaisuuteen kuuluvista rakennuksista ja taideteoksista ei lasketa poistoja.

Kansallisomaisuuden arvo oli 299,62 milj. euroa (vuonna 2020 299,62 milj. euroa). Eduskunnan kiinteistöjen peruskorjauksesta johtuva kansallisomaisuuden arvon nousu sisältyi jo vuoden 2020 tasearvoon.

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuuden arvo oli 56,22 milj. euroa (vuonna 2020 59,73 milj. euroa). Laskua vuodesta 2020 oli 3,51 milj. euroa eli -5,9 %.

Aineettomien hyödykkeiden arvo oli 10,52 milj. euroa. Kasvua oli 0,09 milj. euroa eli 0,9 %. Ostettujen valmisohjelmistojen ja tietojärjestelmien arvo kasvoi 1,06 milj. euroa (329,2 %), mikä johtui etenkin verkkopalvelu- ja verkkopalvelujen saavutettavuus -projekteihin liittyvistä aktivoinneista. Aineettomien keskeneräisten käyttöomaisuushankintojen arvo laski 1,23 milj. euroa (33,9 %).

Aineellisten hyödykkeiden arvo oli puolestaan 45,71 milj. euroa. Niissä laskua oli 3,60 milj. euroa eli -7,3 %. Aineellisten hyödykkeiden merkittävimmän osuuden muodostavat Pikku-parlamentin tontti sekä toimistorakennus (36,53 milj. euroa). Rakennusten sekä koneiden ja laitteiden tasearvon alenemista selittävät poistot.

Vaihto- ja rahoitusomaisuus

Lyhytaikaiset saamiset olivat 0,09 milj. euroa (vuonna 2020 0,02 milj. euroa). Ne kasvoivat 0,07 milj. euroa eli 373,0 %. Merkittävää kasvua selittävät etenkin muihin siirtosaamisiin kirjattu turvallisuushankintaan liittyvän laskutuksen jaksotus sekä vuoden 2021 työmatkasetuuksiin liittyvän ennakkomaksun palautus vuoden 2022 puolella.

Vastattavaa

Taseen Vastattavaa jakaantui tase-erittäin seuraavasti:

Tase-erä (1 000 euroa)	2020	2021	Muutos	Muutos 2020/2021 %
Oma pääoma	344 940	341 487	-3 452	-1,0 %
Vieras pääoma	14 432	14 446	+14	+0,1 %
Vastattavaa yhteensä	359 371	355 933	-3 438	-1,0 %

Oman pääoman muutos selittyy tilikauden tuotto-/kulujäämän muutoksella, pääoman siirroilla sekä edellisten tilikausien pääoman muutoksella. Lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa ostovelat olivat 2,26 milj. euroa, laskua 0,26 milj. euroa eli 10,4 %. Siirtovelloissa lomapalkkavelan määrä oli 9,67 milj. euroa. Se kasvoi 0,56 milj. euroa eli 6,1 % vuodesta 2020.

Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Eduskunnan kanslian johto vastaa kanslian sisäisen valvonnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja riittävyydestä. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus kanslian toiminnan ja talouden lainmukaisuudesta, talousarvion noudattamisesta ja varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Kanslian johto on sisäisen tarkastuksen tukemana arvioinut sisäisen valvonnan nykytilaa ja kehittämistarpeita. Arvioinnissa on käytetty valtiovarainministeriön suosituksen mukaista COSO 2013 -viitekehykseen perustuvaa arviointikehikkoa.

Eduskunnan kanslian sisäisen valvonnan arvioidaan olevan toiminnan laajuuteen nähden asianmukaista.

Kanslian perustehtävä, visio ja strategiset päämäärät on määritetty ja viestitty hyvin. Voimassa oleva strategia on laadittu vuosille 2020–2023. Uudessa strategiassa kanslia panostaa neljään strategiseen tavoitteeseen ja niiden toteuttamiseen yhdessä ja yksilöinä. Tavoitteista kaksi keskittyy kanslian sisäisen toiminnan kehittämiseen (Palveleva kanslia ja Osaava kanslia). Kaksi muuta tavoitetta keskittyy tarkastelemaan eduskunnan toimintaa laajemmin instituutiona (Kestävä eduskunta ja Avoin eduskunta). Konkreettiset strategiaa toteuttavat toimenpiteet on kirjattu osastojen toimintasuunnitelmiin. Niiden toteutumista seurataan tulossuunnitelman seurannan yhteydessä puolivuositain.

Kanslian toiminnan painopisteisiin ja kehittämiseen tulee merkittävästi vaikuttamaan myös eduskuntatyön uudistamistyöryhmän työ.

Toiminta- ja taloussuunnitelmat laaditaan tukemaan strategisten tavoitteiden saavuttamista ja siirretään kehityskeskusteluissa yksilötasolle. Toiminnan suunnittelu on koordinoitua.

Sisäinen toimintaympäristö ja toimintarakenteet ovat melko hyvällä tasolla. Arvot on määritelty uudelleen vuoden 2016 strategiatyön yhteydessä. Tuoreimman, toukokuussa 2021 toteutetun työtyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella arvot tunnetaan hyvin, mutta niiden toteutumiseen arjen toiminnassa tulisi kiinnittää enemmän huomiota.

Vuoden 2021 toiminnassa painottuivat edelleen koronapandemiaan liittyvät, eduskunnan toimintaa uhkaavat riskit ja niiden hallinta. Näiden riskien hallitsemista suunnittelemaan ja johtamaan oli jo pandemian käynnistyttyä perustettu kaksi ryhmää: Koronajohtoryhmä linjaa koko eduskuntaa koskevia toimenpiteitä ja suosituksia. Ryhmän tehtävänä on päättää suosituksista eduskunnan valtiopäivätoiminnan ja hallinnon järjestelyiksi, joilla turvataan eduskunnan toiminta COVID-19-epidemian aiheuttamilta riskeiltä. Koronavalmiusryhmän tehtävänä on seurata tilannetta ja arvioida toimenpiteiden tarvetta.

Vuonna 2021 valtiollisten toimijoiden kyberturvallisuuden häirintä ja vakoilu lisääntyivät. Etenkin mobiili- ja etäpalvelut olivat kohteina. Lisäksi edustajiin kohdistuvat sosiaalisen median häirintätapaukset lisääntyivät. Haavoittuvuuksien hallinta työllisti tietohallintoa merkittävästi. Tietojen kalastelukoulutus on vähentänyt käyttäjätunnusten ja salasanojen tietovuotoja kalasteli-joille.

Tilintarkastajien vuonna 2020 tehdyssä erityistarkastuksessa esitetyt toipumissuunnitelmia koskeneet suositukset ovat toteutuneet.

Sosiaalisen median häirintätyöryhmä selvitti ilmiön laajuutta ja mahdollisia tukimuotoja. Ryhmän suosittelema prosessi muodostuu sekä ennaltaehkäisevistä että toteutuneiden tapausten yhteydessä käyttöön otettavista toimista.

Tietosuojaa kehitettiin vuonna 2021 eduskunnan kansliassa erityisesti hallinto- ja palveluosastolla ja turvallisuusosastolla. Huomiota kiinnitettiin henkilötietojen käsittelyn periaatteiden toteutumiseen sekä henkilötietojen käsittelyn läpinäkyvään ja avoimeen informointiin rekisteröidyille. Vuoden 2021 aikana koronasta johtuvien poikkeusjärjestelyjen tietosuojan toteutumiseen on kiinnitetty huomioita.

Organisaatorakenne, yksiköiden vastuut ja virkamiesten tehtäväkuvat ovat yleisesti ottaen selkeät. Osaamisen ja vahvuuksien tunnistamista, ylläpitoa ja kehittämistä pyritään edistämään Osaava-järjestelmällä, joka vuoden 2021 alusta otettiin käyttöön koko kanslian tasolla. Järjestelmän myötä eduskunnan kanslian yksiköissä pyritään siirtymään jatkuvaan tavoite- ja kehityskeskustelukäytäntöön.

Työtilat ja -välineet tukevat hyvin tehtävien hoitoa. Mobiilit ja etäkäyttöiset IT-palvelut mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattoman etätyöskentelyn. Toimintojen digitalisointi on edennyt ripeästi koronapandemian aikana. Toimenpiteitä tietojärjestelmien häiriöttömyyden ja käytettävyyden parantamiseksi ja mobiilikäytön helpottamiseksi jatkettiin myös vuonna 2021.

Keskeiset kontrollit ilmenevät kohtuullisesti jo laadituista prosessikuvauksista ja voimassa olevista toimintaohjeista. Ohjeet ovat pääosin ajantasaisia, ja niiden saatavuutta on kehitetty keskittämällä ne intranetissä yhteen työtilaan. Henkilöstöä on perehdytetty ohjeisiin. Toiminnan kontrolloissa ja niiden toimivuudessa ei ole havaittu olennaisia puutteita. Esimerkiksi koronapandemian riskit eivät ole päässeet realisoitumaan laajasti.

Säännöllinen riskiarviointi sekä sisäisen tarkastuksen ja tilintarkastajien työ tukevat kontrollien riittävyyden ja toimivuuden varmistamista. Kanslian toimintojen koordinoitua riskiarvioinnista on tullut osa vuotuista toiminnansuunnittelua. Osastojen riskiarvioinneissa esitetään toimenpiteet merkittävimpien riskien hallinnan kehittämiseksi. Niille ei kuitenkaan ole yleensä määritetty toteutusaikataulua eikä -vastuita. Osastot raportoivat riskinsä omien tavoitteidensa kannalta. Riskien yhteismitallistaminen on kuitenkin tämän vuoksi hankalaa ja koko kanslian tavoitteita uhkaavista riskeistä on vaikea saada kokonaiskuvaa. Käytännössä osastojen riskiarvioiden päivitykset noudattavat pääosin aiempien vuosien arvioita. Nykyinen riskienhallintamalli ei siten tue tarpeeksi tehokkaasti sisäisen valvonnan riittävyyden ja toimivuuden varmistamista. Riskienhallintapolitiikkaa ei ole määritelty. Vuoden 2021 riskiarvioinnin tuloksia käsitellessään kansliatoimikunta päätti, että vuodesta 2022 alkaen riskien arviointimenetelmää turvallisuusosaston johdolla tehostetaan ja uudistetaan.

Johto saa seurantatietoa toiminnan kustannuksista säännöllisesti. Järjestelmät mahdollistavat myös niiden jatkuvan seurannan. Tiedonkulkuun ja vuorovaikutukseen on hyvin toimivat menetelyt ja kanavat. Uusimmassa työtyytyväisyyskyselyssä viestintää kuitenkin toivottiin parannettavan ja tiedottamisen avoimuutta lisättävän.

Arviointien tulokset

Kertomusvuonna ei tehty eduskunnan kansliaa ja sen toimintaa koskevia tuloksellisuuden, toiminnan vaikuttavuuden tai tehokkuuden kokonaisarviointeja.

Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Toimintavuoden aikana ei paljastunut väärinkäytöksiä.

Tilinpäätöslaskelmat

Seuraavilla sivuilla ovat taulukot eduskunnan kirjanpitoyksikön talousarvion toteumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta ja taseesta. Lisäksi on taulukko eduskunnan kanslian toimintayksiköiden toimintamenoista vuosilta 2019-2021.

Lisätietoja

Päätös/Käsittely	Asiakirjat	Lisätietoja
Eduskunnan kanslian johtoryhmä 28.2.2022	Eduskunnan kanslian toimintakertomus 2021, Dnro 6/21/2021	Inga Luukko
Kansliatoimikunta 10.3.2022		

Eduskunnan talousarvion toteumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2021	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
12. Sekalaiset tulot	2 660 691,37	106 030	106 029,87	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	2 630 565,91				
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	30 125,46	106 030	106 029,87	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	2 660 691,37	106 030	106 029,87	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio -Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2021	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
21. Eduskunta	100 393 980,96	105 859 098	98 634 644,06	2 736 009,36	101 370 653,42	4 488 445,00	1 939 163,49	5 939 163,49	3 203 154,13	2 736 009,36
21.01.01. Kansanedustajien toimintamenot (arviomääräraha)	21 346 613,59	22 222 000	21 433 698,52		21 433 698,52	788 301,48				
21.10.01. Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	52 673 219,97	58 001 000	54 007 813,29		54 007 813,29	3 993 186,71				
21.10.02. Peruskorjaukseen liittyvät toimintamenot (arviomääräraha)	758 795,20		0,00		0,00	0,00				
21.10.29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	5 133 747,00	4 419 098	4 419 098,42		4 419 098,42	0,00				
21.10.51. Avustajatuki eduskuntaryhmille (arviomääräraha)	5 044 207,00	5 190 000	5 699 142,80		5 699 142,80	-509 142,80				
21.10.70. Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000,00	4 000 000	1 263 990,64	2 736 009,36	4 000 000,00	0,00	1 939 163,49	5 939 163,49	3 203 154,13	2 736 009,36
21.20.01. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	7 067 541,08	7 517 000	7 300 916,39		7 300 916,39	216 083,61				
21.90.50. Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen (kiinteä määräraha)	4 369 857,12	4 510 000	4 509 984,00		4 509 984,00	16,00				
Määrärahatilit yhteensä	100 393 980,96	105 859 098	98 634 644,06	2 736 009,36	101 370 653,42	4 488 445,00	1 939 163,49	5 939 163,49	3 203 154,13	2 736 009,36

Eduskunnan tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2021-31.12.2021		1.1.2020-31.12.2020	
TOIMINNAN TUOTOT				
Muut toiminnan tuotot	<u>80 183,60</u>	80 183,60	<u>57 989,12</u>	57 989,12
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	3 728 958,77		3 918 152,98	
Henkilöstökulut	58 836 973,29		57 823 293,25	
Vuokrat	202 935,69		198 983,97	
Palvelujen ostot	12 177 075,36		12 982 344,22	
Muut kulut	8 342 826,38		8 085 008,59	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-5 676,86		-1 369 434,09	
Poistot	<u>6 729 174,02</u>	<u>90 012 266,65</u>	<u>5 419 154,42</u>	<u>87 057 503,34</u>
JÄÄMÄ I		-89 932 083,05		-86 999 514,22
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	25 846,27		1 977,34	
Rahoituskulut	<u>0,00</u>	25 846,27	<u>445,60</u>	1 531,74
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	720,00		11 836,23	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	<u>720,00</u>	<u>0,00</u>	<u>11 836,23</u>
JÄÄMÄ II		-89 905 516,78		-86 986 146,25
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Kulut				
Muut siirtotalouden kulut	-10 209 126,80	-10 209 126,80	-9 414 064,12	-9 414 064,12
JÄÄMÄ III		-100 114 643,58		-96 400 210,37
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Suoritetut arvonlisäverot	-4 419 098,42	-4 419 098,42	-5 133 747,00	-5 133 747,00
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-104 533 742,00		-101 533 957,37

Eduskunnan tase

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
KANSALLISOMAISUUS		
Rakennusmaa- ja vesialueet	11 691 953,55	11 691 953,55
Rakennukset	286 831 153,07	286 831 153,07
Muu kansallisuusomaisuus	1 097 946,58	<u>299 621 053,20</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ	299 621 053,20	299 621 053,20
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIJOITUKSET		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	1 419 788,85	368 123,38
Muut pitkävaikutteiset menot	6 690 756,02	6 418 225,83
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>2 405 189,87</u>	<u>3 639 123,22</u>
	10 515 734,74	10 425 472,43
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Rakennusmaa- ja vesialueet	8 952 374,94	8 952 374,94
Rakennukset	27 576 746,87	28 723 408,63
Koneet ja laitteet	6 895 658,99	7 682 954,99
Kalusteet	2 104 889,46	2 110 193,32
Muut aineelliset hyödykkeet	178 031,82	172 610,65
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	<u>1 664 770,58</u>
	45 707 702,08	49 306 313,11
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET YHTEENSÄ	56 223 436,82	59 731 785,54
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS		
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
Siirtosaamiset	86 886,47	17 503,12
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>1 973,58</u>	<u>1 284,23</u>
	88 860,05	18 787,35
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT		
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-234,57</u>	<u>-146,97</u>
	-234,57	-146,97
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	88 625,48	18 640,38
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>355 933 115,50</u>	<u>359 371 479,12</u>

	31.12.2021	31.12.2020		
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	37 598 686,23	37 598 686,23		
Edellisten tilikausien pääoman muutos	307 341 059,07	306 913 648,98		
Pääoman siirrot	101 081 263,24	101 961 367,46		
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-104 533 742,00</u>	<u>-101 533 957,37</u>	344 939 745,30	
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Ostovelat	2 257 787,30	2 520 503,30		
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	1 491 959,50	1 441 552,41		
Edelleen tilittävät erät	944 423,23	955 310,58		
Siirtovelat	<u>9 751 678,93</u>	<u>9 514 367,53</u>	<u>14 431 733,82</u>	
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		14 445 848,96		14 431 733,82
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>355 933 115,50</u>		<u>359 371 479,12</u>

Eduskunnan kanslian toimintamenot toimintayksiköittäin 2019–2021

Tunnus	Toimintayksikkö	2019 TP Yhteensä	2020 TP Yhteensä	TP 2020 Muutos-% TP 2019	2021 TA Palkat ja palkkiot	2021 TA Toim.menot	2021 TA Yhteensä	TA 2021 Muutos-% TP 2020	2021 TP Palkat ja palkkiot	2021 TP Toim.menot	2021 TP Yhteensä	TP 2021 Muutos-% TP 2020	TP 2021 Muutos-% TA 2021
300	PÄÄSIHTEERI	1 616 874	859 189	-46,9	754 000	283 000	1 037 000	20,7	775 685	103 099	878 785	2,3	-15,3
310	KESKUSKANSLIA	4 678 727	4 760 588	1,7	4 683 000	332 000	5 015 000	5,3	4 804 460	122 009	4 926 469	3,5	-1,8
310004	Keskuskanslian johto	127 692	172 088	34,8	175 000	11 000	186 000	8,1	171 995	79	172 074	-0,01	-7,5
310000	Istuntoyksikkö	1 036 531	1 056 668	1,9	1 023 000	21 000	1 044 000	-1,2	1 071 826	7 332	1 079 158	2,1	3,4
310001	Pöytäkirjatoimisto	1 120 091	1 173 208	4,7	1 192 000	25 000	1 217 000	3,7	1 258 936	3 586	1 262 522	7,6	3,7
310002	Ruotsin kielen toimisto	1 179 631	1 154 894	-2,1	1 215 000	32 000	1 247 000	8,0	1 198 938	2 312	1 201 250	4,0	-3,7
310003	Asiakirjatoimisto	1 214 782	1 203 731	-0,9	1 078 000	243 000	1 321 000	9,7	1 102 765	108 701	1 211 466	0,6	-8,3
320	VALIOKUNTASIHTEERISTÖ	9 030 834	7 450 061	-17,5	6 897 000	1 719 000	8 616 000	15,7	7 447 696	362 520	7 810 216	4,8	-9,4
330	HALLINTO- JA PALVELUOSASTO	23 970 808	24 207 061	1,0	10 036 000	15 935 000	25 971 000	7,3	9 721 276	15 736 252	25 457 528	5,2	-2,0
330000	Esikuntatoiminnot	1 236 438	1 372 901	11,0	836 000	763 000	1 599 000	16,5	775 821	647 990	1 423 811	3,7	-11,0
330001	Kiinteistötoimisto	7 667 163	7 010 457	-8,6	3 394 000	4 516 000	7 910 000	12,8	3 106 426	4 521 572	7 627 997	8,8	-3,6
330002	Tietohallintotoimisto	9 683 343	10 573 838	9,2	1 793 000	9 047 000	10 840 000	2,5	1 846 371	9 201 968	11 048 339	4,5	1,9
330003	Työterveysasema	922 553	951 453	3,1	560 000	423 000	983 000	3,3	619 116	446 951	1 066 067	12,0	8,5
330010-15	Palvelukeskus	4 461 310	4 298 413	-3,7	3 453 000	1 186 000	4 639 000	7,9	3 373 541	917 771	4 291 313	-0,2	-7,5
330010	Palvelukeskuksen yhteiset	933 593	1 074 581	15,1	752 000	469 000	1 221 000	13,6	838 761	260 225	1 098 986	2,3	-10,0
330013	IT-palvelut	784 143	739 730	-5,7	779 000	1 000	780 000	5,4	762 322	417	762 739	3,1	-2,2
330014	Henkilöstöpalvelut	1 088 396	1 018 149	-6,5	543 000	555 000	1 098 000	7,8	477 921	570 062	1 047 983	2,9	-4,6
330015	Asiointi- ja tapahtumapalvelut	1 655 178	1 465 954	-11,4	1 379 000	161 000	1 540 000	5,1	1 294 537	87 067	1 381 604	-5,8	-10,3
340	KANSAINVÄLINEN OSASTO	2 799 496	2 520 066	-10,0	1 545 000	1 838 000	3 383 000	34,2	1 487 781	1 123 493	2 611 274	3,6	-22,8
350	TIETO- JA VIESTINTÄOSASTO	6 109 960	5 998 089	-1,8	5 440 000	1 252 000	6 692 000	11,6	4 991 922	1 023 421	6 015 343	0,3	-10,1
350000	Eduskuntatiedotus	1 647 590	1 601 823	-2,8	1 595 000	299 000	1 894 000	18,2	1 588 603	194 379	1 782 982	11,3	-5,9
350001	Sisäinen tietopalvelu	1 362 678	1 292 275	-5,2	1 288 000	144 000	1 432 000	10,8	1 072 353	154 130	1 226 484	-5,1	-14,4
350003	Eduskunnan kirjasto	3 099 692	3 103 991	0,1	2 557 000	809 000	3 366 000	8,4	2 330 966	674 911	3 005 878	-3,2	-10,7
360	TURVALLISUUSOSASTO	2 936 887	3 086 487	5,1	2 984 000	523 000	3 507 000	13,6	2 830 680	288 216	3 118 896	1,1	-11,1
100+400	TARKASTUSTOIMI	150 921	166 625	10,4	146 000	11 000	157 000	-5,8	145 000	22 453	167 453	0,5	6,7
100	Eduskunnan tilintarkastajat	20 091	32 807	63,3	11 000	9 000	20 000	-39,0	11 056	21 133	32 189	-1,9	60,9
400	Sisäinen tarkastus	130 831	133 818	2,3	135 000	2 000	137 000	2,4	133 944	1 320	135 264	1,1	-1,3
410	TIETOSUOJAVASTAAVA	68 319	69 178	1,3	72 000	1 000	73 000	5,5	70 648	85	70 733	2,2	-3,1
500	KANSANEDUSTAJIEN AVUSTAJAT	3 553 906	3 222 488	-9,3	3 350 000	200 000	3 550 000	10,2	2 793 280	157 836	2 951 116	-8,4	-16,9
1100	KANSLIAN yhteiset ja/tai tekniset toim.yks.	0	333 388	-	0	0	0	-	0	0	0	-	-
21.10.01	KANSLIAN TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	54 916 732	52 673 220	-4,1	35 907 000	22 094 000	58 001 000	10,1	35 068 429	18 939 385	54 007 813	2,5	-6,9